

ÚŘEDNÍ LIST

REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

I. DÍL

NAŘIZOVACÍ

REDAKCE A ADMINISTRACE PRAHA III. KARMELITSKÁ 6

Telefony: 415-26, 415-65, prodejny jednotlivých výtisků 414-41, 415-15. - Vychází podle potřeby.

Částka 90.

V Praze dne 4. června 1949.

Cena Kčs 3.—.

OBSAH.

(614.—620.) 614. Vyhláška ministerstva techniky, kterou se vydávají pokyny a směrnice pro navrhování a provádění pozemních staveb vyjímaje stavby typisované.

615. Vyhláška ministerstva výživy o příplatecích za dodávky prasat v r. 1949 nad stanovený dodávkový úkol.

616. Vyhláška ministerstva výživy o řízení výkupu, skladování, opracování, zpracování, oběhu a rozdělování zemědělských výrobků Ústředím pro hospodaření se zemědělskými výrobky a výjimkách z jeho výhradního oprávnění tyto výrobky vykupovati.

617. Vyhláška ministerstva sociální péče, kterou se zrušuje zvláštní procentní odměna zaměstnancům insertních časopisů.

618. Vyhláška nejvyššího úřadu cenového o cenách čerstvé zeleniny a čerstvého ovoce domácího původu.

619. Vyhláška krajského národního výboru v Jihlavě o úpravě a stanovení prodejní doby v prodejnách potravin a ostatního zboží.

620. Redakční sdělení ministerstva vnitra o opravě tiskové chyby ve vyhlášce ministerstva techniky ze dne 28. března 1949, č. 456 Ú. l. I, o typovém plánu pro stavbu malých domků.

614.

VYHLÁŠKA

ministerstva techniky

ze dne 14. května 1949,

kteou se vydávají pokyny a směrnice pro navrhování a provádění pozemních staveb vyjímaje stavby typisované.

OBSAH:

Část		č.
Část I.	Navrhování obytných staveb	1—43
Část II.	Navrhování staveb pro zemědělce	44—79
Část III.	Navrhování domků pro bezzemky a zemědělské zaměstnance	80—88
Část IV.	Navrhování staveb průmyslových	89—97
Část V.	Navrhování staveb veřejných	98—150
Část VI.	Navrhování a provádění staveb s hlediska úspory stavebnin	151—220
Část VII.	A. Podlahy a dlažby	221—224
	B. Obklady stěn a soklů	225—230
Část VIII.	Provádění krytin a izolací	231—241
Část IX.	Navrhování a provádění ústředního vytápění	242—260
Část X.	Kamna a sporáky	261—280
Část XI.	Instalační předměty a zařízení	281—309
Část XII.	Armatury	310
Část XIII.	Plynové spotřebiče a instalace	311—317
Část XIV.	Elektrické instalace	318—324
Část XV.	Stavební kování	325
Část XVI.	Sedlové a pultové světlíky a stěny s beztmelým zasklením	326
Část XVII.	Výjimka pro stavby typisované	327
Část XVIII.	Závěrečná ustanovení	328—334

Podle § 15, odst. 1, písm. a) a odst. 2 vládního nařízení ze dne 21. prosince 1948, č. 296 Sb., o opatřeních ve stavebnictví v pětiletém plánu, vydává ministerstvo techniky v dohodě s ministerstvem národní obrany a se souhlasem předsedy vlády podle § 41, odst. 5 zákona ze dne 27. října 1948, č. 241 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákon o pětiletém plánu), tyto pokyny a směrnice pro navrhování a provádění pozemních staveb, pokud vyhlášky o typisovaných stavebách nestanoví něco jiného:

Část I.

Navrhování obytných staveb.

A. Nejdůležitější zásady.

1. Se zřetelem k dosavadním omezeným možnostem ve výrobě stavebnin, k nedostatku pracovních sil a k nutnosti snížení stavebních nákladů musí být dbáno toho, aby se po všech těchto stránkách dosáhlo úspor při šetření základních podmínek zdravého bydlení.

2. Podle rozsahu bytové plochy jsou stanoveny tyto základní skupiny bytů:

a) garsoniéra (zásadně jeden prostor s nejnútnejším příslušenstvím) do 42 m² plochy,

b) dvougarsoniéra (stejný typ jako předešle, ale o 1 pracovnu více) nebo byt o jedné obytné místnosti s kuchyní a příslušenstvím do 72 m² plochy,

c) obytná místnost, 1 ložnice a příslušenství do 82 m² plochy,

d) obytná místnost, 2 ložnice a příslušenství do 98 m² plochy,

e) obytná místnost, 2 ložnice, pracovna a příslušenství do 120 m² plochy.

V rozsahu stanovených bytových ploch je přípustno i jiné rozdělení. Pokud zastavovací podmínky nepřipouštějí normální zastavení, nemají se uvedené výměry zpravidla překročit o více než 10%.

3. Byt v domech o třech a více podlažích má být umístěn zásadně v jednom podlaží, což je nejvýhodnější s hlediska sociálního. Jedině v rodinných domech může být umístěn také ve dvou podlažích, na př. v přízemí a zčásti v podkroví nebo v přízemí a v prvním patře.

4. Do výměry plošné, stanovené v č. 2 se započítává celá zastavěná plocha bytu (i s omezujícími zdmi) a alikvotní díl schodiště a místní komunikace.

B. Způsob zastavení.

5. Způsob zastavení stavebních pozemků určuje upravovací plán (náčrt). Velikost stavení je třeba přizpůsobit typům obytných staveb, jichž se má v daném místě použít. Domy se sdružují z ekonomických důvodů do řad. Při jejich řazení a opakování nutno přihlížeti k tomu, aby řešení vyhovovalo i po výtvarné stránce.

6. Výška, po případě počet podlaží se řídí místními poměry a požadavky urbanistickými. Doporučuje se však stavět domy tak, aby alespoň pro skupinu domů obyvatelnou 200 osobami byl jeden dům vybudován s jedním podlažím pod terénem (sklepen) a nejméně o třech podlažích (přízemí a dvou patrech) nad zemí. Ve městech o více než 20.000 obyvatelích a v místech, na něž se vztahují ustanovení §§ 34 a 35 zákona č. 131/1936 Sb. a ustanovení vládního nařízení č. 155/1936 Sb., a v místech jinak zvláště důležitých je nutno tak vybavit každý dům. V místech s méně než 20.000, ale více než 3000 obyvateli nutno vybudovat sklep ve všech domech nejméně s přízemím a dvěma patry, t. j. s třemi podlažími nad terénem. (Viz dále ustanovení č. 33.)

7. Při zastavování stavebních mezer je třeba se přizpůsobiti dosavadnímu vyhovujícímu zastavění, zejména pokud jde o výšku stavby k hlavní římsě. U budov pro zemědělce bude použito zpravidla zastavění izolovaného.

8. Obytné zastavění budiž odděleno dostatečně velkými plochami zeleně od ploch, jejichž způsob využití a zastavění by mohl ohrozit klidné a zdravé bydlení.

9. Zakazují se podzemní byty, za něž se považuje každý byt, jehož podlaha je níže než 30 cm nad povrchem dlažby nebo dvora.

C. Orientace k světovým stranám a příčné větrání.

10. Obytné místnosti a ložnice nemají být zásadně situovány k severu. Na sever se má umístit jen příslušenství a nejvýše jídelní kout obytné místnosti, pokud je obytná místnost v ostatní části orientována k dobře osluněné straně. Nevylučuje se však řešení více bytů v jednom podlaží, zvláště vede-li k hospodárné dispozici.

11. Příčné větrání bytu nutno pokud možno zabezpečit orientací bytu ke dvěma světovým stranám, t. j. buď ke dvěma protilehlým průčelím nebo v rohové poloze.

D. Zásady pro velikost bytu a jednotlivých místností a pro vzájemnou souvislost místností.

12. Výměra jednotlivých místností nesmí klesnout pod tyto nejmenší velikosti:

- a) obytný pokoj — 20 m² a alespoň jedna ložnice — 15 m²,
- b) pracovní kuchyně — 7 m², kuchyňský kout — 5 m².

13. Při návrhu vnitřní dispozice bytu nutno velmi bedlivě dbát provozních souvislostí a tím úspory práce ženy v domácnosti, snadného udržování bytu a nezávadného používání příslušenství.

14. Aby bylo možno přezkoušet vhodnost návrhu s hlediskem uvedených v č. 12, třeba zakreslit veškerý nábytek a vybavení pro normální podlaží do zvláštního dispozičního plánu půdorysu v měřítku 1:50, v němž budou vyznačeny světové strany a uvedeny hlavní rozměry a plošné výměry všech částí bytu s procentuálním poměrem vlastní obytné části k příslušenství. Tento plán musí být předložen při přezkušování projektu a také se připojí jako příloha k žádosti o stavební povolení. Ve zvláštních případech se doporučuje, aby byl předložen a projednán předběžně před vypracováním definitivních stavebních plánů a doložen situačním řešením, výpočtem zastavěného prostoru a zastavěné plochy vlastního bytu, s popisem zamýšlené bytové akce a s údajem o počtu bytů. Stavební plány se předkládají v měřítku 1:50 nebo 1:100.

15. Pro navrhování jednotlivých obytných místností a příslušenství platí tyto zásady:

a) předpokládají se tyto půdorysné rozměry vnitřního vybavení bytu:

jídelní stůl 90/120 cm,
pracovní stůl 60/90 cm,
(židle zaujímají vedle stolu 45 cm šířky),
křesla 55/60 cm,

pracovní plocha v kuchyni, která má být ve výši 85 cm nad podlahou nebo dlažbou kuchyně, nejméně 70/120 cm, je-li prostor nad pracovní plochou opatřen policemi nebo skřínkami pro uložení suchých zásob a kuchyňského nářadí, nebo nejméně 60/120 cm, není-li prostor nad pracovní plochou opatřen takovými

vými policemi nebo skřínkami, v tom případě je třeba navrhnout ukládání suchých zásob a kuchyňského nářadí na jiném vhodném místě kuchyně,

dřez a jeho odkládací plochy, délka nejméně 100 cm, při čemž horní hrana dřezu má být ve výši 85 cm nad podlahou nebo dlažbou kuchyně a odkapní plocha má být na levo od dřezu,

plocha pro kuchyňské nářadí rodiny 60/120 cm,

skříň hloubky 60 cm a šířky 60 cm nebo jejího násobku; záda-li to půdorysná dispozice bytu, lze počítat s hloubkou pradelníků, knihoven a pod. jen 50 cm,

(přitom třeba předpokládat pro dospělou osobu nutnou plochu pro skříň na šaty a prádlo celkem 60/120 cm a pro knihovnu 60/60 cm),

lůžka pro dospělé osoby a gauče 90/205 cm,

pomocné odkládací plochy k lůžkům, po případě noční stolky 45/45 cm, dětské postýlky 70/150 cm,

b) rozměry topidel:

kamna pokojová	40 cm × 60 cm
(lokální vytápění zvětšuje nutnou plochu obytné místnosti asi o 1 m ²),	
uhelný sporák	105 cm × 75 cm,
plynový sporák s odkládacími deskami	
(vařicí plotna) výšky 80 cm	53 cm × 89 cm,
plynový sporák bez odkládacích desek	
(vařicí plotna) výšky 80 cm	53 cm × 55 cm,
výhřevné těleso plynové (karma)	35 cm × 19 cm.

c) Ložnice mají mít pokud možno samostatný přístup. Jsou-li dvě vedle sebe, mají být spojeny dveřmi.

d) Pracovní kuchyně má mít nejméně 2 m šířky. Kuchyně nebo kuchyňský kout musí být vždy přímo osvětleny a větrány. Dispozičním řešením se má co nejvíce usnadnit jak vaření tak i podávání jídla, mytí nádobí a pod.

e) Lázeň musí být tak dimensována, aby v ní bylo možno umístiti vanu rozměrů alespoň 69 cm × 155 cm (kromě obložení), výjimečně jen zkrácenou vanu délky asi 125 cm se sprehou, umyvadla (viz část XI, č. 285), jež nemá být docela v rohu, plynový nebo elektrický ohřívač s topným zařízením, koupelnová kamna, stoličku a věšák.

f) Kloset má být samostatně přístupný, zpravidla z před síně; u bytů menší půdorysné plochy než 72 m² (podle č. 2) může být umístěn v lázni.

g) Spíž je přístupna z kuchyně nebo z před síně. Zřizuje se v chladné poloze, co nejdále od komínových těles.

h) Komora, je-li zřízena, má velikost zpravidla 1,5 až 2 m² a její rozměry nemají v obou směrech přesahovat 1,5 m. Má být umístěna pokud možno u kuchyňské části bytu nebo před síně. Lze ji nahradit vestavěnou skříní.

ch) Šatnu lze navrhnout tam, kde je to účelné. Jejím úkolem je alespoň částečně uvolnit prostor ložnic od skříní.

16. Pokud jde o světlou výšku doporučuje se zachovat tyto rozměry:

- a) u nájemních domů pro obytnou místnost zpravidla 260 cm, pro podkrovní místnost 250 cm a pro sklep 210 cm;
- b) u rodinných domů pro obytnou místnost nejméně 250 cm, pro podkrovní místnost 230 cm a pro sklep 210 cm;

c) jen v sídlištích, kde jsou zajištěny dostatečné odstupy budov se zřetelem na oslunění se připouští světla obytných místností i u nájemních domů nejméně 250 cm [v podkrovní a ve sklepe jako ad b)].

17. Schodiště u nájemních domů o nejvýše čtyřech podlažích nad zemí (přízemí a tři patra) má mít světlou šířku nejméně 110 cm, u vyšších domů nejméně 120 cm (pokud platné stavební předpisy nepřipouštějí menší šířku).

18. U rodinných domů budiž schodiště pokud možno přímočaré, jednoramenné nebo dvouramenné bez zkosených stupňů a o světlé šířce minimálně 85 cm, stupně profilu nejvýše 18/26 cm.

19. U rodinných domků budiž pamatováno na **zadveři vždy** aspoň na severní a západní straně a vůbec tam, kde jde o vyšší polohu (nad 400 m n. m.) nebo o polohu nechráněnou nebo vystavenou vlivu povětrnosti.

E. Osvětlení a větrání, zejména příslušenství.

20. Obytné místnosti mají mít dostatečné (t. zv. střední) osvětlení, t. j. poměr plochy oken k podlahové ploše zpravidla 1:6 až 1:8; v úzkých tmavých ulicích u vysokého a hustého zastavění nebo při parapetu a nadpraží, volených nepříznivě pro osvětlení, má být přiměřeně větší (1:5 až 1:4).

V pracovnách a v pracovních kuchyních je vhodné osvětlení přiměřeně větší, není-li místnost situována (na př. na jihozápad nebo jihovýchod ve volném zastavění) příliš osluněna.

21. U klosetu budiž postaráno o řádné větrání přímé nebo svislým ventilačním tahem za předpokladu, že každý kloset má svůj ventilační tah se zabezpečenou účinností.

22. Nesplachovací záchod musí být přímo osvětlen a větrán a přitom oddělen od bytu přímo větranou předsíňkou.

23. Lázeň musí být větrána buď přímo nebo nepřímo průduchem nebo svislým ventilačním tahem, a to zvláštěm pro každou lázeň. Ohřívá-li se voda nebo vytápí-li se plynem, nutno odvádět plynové splodiny samostatným komínovým tahem.

24. Špiž má být zpravidla větrána přímo, postačí ventilační otvory.

25. Zřizování šachtových světlíků se zakazuje. Výjimka je přípustná jen při stavbách v mezerách při řadovém zastavění, kde je nutno se přizpůsobit dispozici sousedního domovního světlíku.

26. U všech světelných otvorů, kterými by mohly pronikat paprsky umělého osvětlení v noci ven, musí být provedeno zařízení pro zatemnění, t. j. neprůsvitné okenice, žaluzie, rolety nebo jiná vyhovující opatření.

Nebude-li možno v prvním roce pětiletky zřídit úplné zatemňovací zařízení, musí být alespoň otvory (okna a j.) upraveny tak, aby zatemňovací zařízení (papírové rolety, dřevěné rámečky potažené neprůsvitným papírem a pod.) mohlo být podle potřeby zamontováno v nejkratší době.

F. Soustředění instalací.

27. Instalační zařízení pro kloset, lázeň a kuchyňský dřez (po případě výlevku) buďtež co nejvíce soustředěna, a to nejen v jednotlivém podlaží, nýbrž i v podlažích nad sebou (vertikálně).

28. Potrubí smí být umísťováno na vnějších zdech jen zcela výjimečně a musí být dostatečně tepelně izolováno.

G. Tepelné izolace.

29. Aby se zabránilo trvalým ztrátám na palivu, doporučuje se navrhovat obvodové zdi o tepelné prostupnosti takové, jakou má zeď z plných pálených cihel 45 cm tlustá, oboustranně omítnutá. Z téhož důvodu se nemají zásadně zřizovat u bytů jednoduchá okna v obvodových zdech. Nutno se také vystříhat zbytečné členitosti obvodových zdí a nadměrné výměry okenních ploch. Také k akumulaci tepla třeba přihlížet.

Stropy a podlahy mají mít součinitel prostupu „k“ nejvýše 1,00 kcal/m²h⁰C, to platí i pro ploché střechy obytných budov bez půdního prostoru.

Z důvodů tepelné hospodárnosti doporučuje se užívat u obytných místností takových konstrukcí oken, jejichž součinitel prostupu tepla „k“ je menší než 4,00 kcal/m²h⁰C.

H. Vytápění bytů.

30. Nedostatek potřebných hmot nedovoluje zatím vybavit všechny byty ústředním vytápěním. Proto je třeba počítat zpravidla s vytápěním lokálním. Kde lze už nyní vybavit byty ústředním vytápěním, nutno pamatovat v každé bytové jednotce alespoň na jeden komín k umožnění lokálního vytápění v nutných případech.

31. Kde není možno vybavit byty ústředním vytápěním, buď uvažována možnost pozdější instalace ústředního vytápění, přičemž podle možnosti buď současně se stavbou vyzděn komín

ústředního vytápění. Také případná nutnost pozdějšího založení a dobudování kotelny nebo přípoje budiž přitom náležitě a hospodárně uvážena.

32. Při lokálním vytápění budiž počítáno s vytápěním každé obytné místnosti, dále kuchyně (ať pracovní nebo kuchyňského koutu) a lázně, není-li možno je přitápět plynem nebo elektrinou. Plynová otopná kamna musí být opatřena úpravami pro odvádění plynu. V dispozici nutno pamatovat na to, aby se soustředěním komínových těles zmenšil jich počet. Stromkové komíny se vykládají.

CH. Ostatní zařízení.

33. Je-li v obci zřízena kanalisace, buď na ni každý stavební celek (dům, řada, skupina) podle možnosti připojen. Jsou-li na ni připojeny podzemní prostory, musí se zamezit vnikání zpáteční vody při povodních. Odpadové trouby okapové se musí připojit k domovní stoe. Všechny vpustě, záchody i pisoáry, prádelny a pod. musí být opatřeny vodní uzávěrkou. Revisní šachty musí mít neprodyšné příklopy.

34. Ke každému bytu se doporučuje zřídit sklepní prostor nejnižších rozměrů. V každé novostavbě, u níž jsou splněny podmínky platné pro zřizování úkrytů, musí být plánován a zřízen úkryt proti leteckým a jiným podobným útokům.

Ve vhodných budovách, zejména veřejných nutno pamatovat na zřizování veřejných úkrytů, záchranných stanic a pod. Potřebné informace sdělí případ od případu příslušný krajský inspektor civilní ochrany nebo místní velitel civilní ochrany.

35. V každém stavebním celku se má zřídit prádelna s možností dokonalého strojního vybavení a má být dána možnost sušit prádlo. Doporučuje se však, aby byla při stavbě skupiny domů zřízena ústřední prádelna a sušárna. Třeba pamatovat na nutné přípojky zdrojů energie.

36. U domů o více bytech se doporučuje zřídit zvláštní větranou místnost pro uskladnění dětských kočárků, jízdních kol a pod., a to v přízemí při vestibulu nebo v suterénu. U rodinných domků buď pamatováno na místo pro kočárek v předsíni.

37. Nutno pamatovat na vhodné umístění a účelnou dopravu nádob na popel od místa uskladnění na chodník.

38. V každém domě o více než čtyřech podlažích (t. j. o přízemí a více než třech patrech) budiž pamatováno na osobní výtah minimální nosnosti 300 kg. a to i tehdy, nebude-li možno výtah zřídit ihned pro nedostatek stavebnin.

39. V nájemních domech se doporučuje zřídit domácí telefon a pokud možno také poštovní, umístěný ve vestibulu domu a přístupný všem nájemníkům. Vždy budiž umožněna snadná dodatečná instalace telefonního vedení. Doporučuje se zřídit společnou anténu. Jinak viz ustanovení normy ČSN-ESČ 231-1948 „Hospodárná elektrisace v budovách a v zemědělství“.

40. V každém nájemním domě budiž zřízen blok schránek na dopisy, jednotně umístěný v přízemí budovy (ve vestibulu, po případě v průjezdu nebo prostoru schodiště); u rodinných nebo jednotlivých (isolovaných) domů s oplocením se mohou schránky umístiti u vchodu v oplocení.

41. Měřidla, t. j. elektroměry a plynoměry, buďtež umístěna tak, aby bylo možno odečíst stav spotřeby přímo z chodby nebo se schodiště. Viz ustanovení normy uvedené v č. 39.

42. Garáže nesmějí být zřizovány v nájemních domech. Garáže provozované po živnostensku se nesmějí navrhovat mezi domky izolovanými ani řadovými nebo v blocích domů nájemních. Zřizovat garáže v předzahrádkách se nedovoluje; výjimky lze připustit jen ve svažitém terénu, kde garáž je z větší části zapuštěna v rostlé zemi. Rovněž se nepřipouští zastavovat proluky mezi sousedními stavbami přístavky ani garážemi.

43. Ploty, budou-li zřizovány, musí být nízké, do ulic průhledné a lehké; třeba je navrhnout se zřetelem k rázu okolí.

Část II.

Navrhování staveb pro zemědělce.

44. Pro zemědělské stavby platí pokyny a směrnice pro navrhování obytných staveb podle části I. se změnami a doplňky, které vyplývají z dalších ustanovení.

A. Způsob zastavění.

45. Staveniště budov pro zemědělce (v území určeném zemědělskému zastavění) třeba volit podle výměry obhospodařované půdy v rozsahu odpovídajícím typům, pokud budou stanoveny ve vyhlášce ministerstva techniky. Bude zde použito zpravidla zastavění izolovaného. Nutno jinak dbát platných směrnic pro civilní ochranu obyvatelstva.

B. Byt pro rodinu zemědělcovu.

46. Zemědělský byt, pokud se provádí v novostavbě, se skládá z části obytné a příslušenství. Pokud není dále jinak uvedeno, platí pro část obytnou tytéž zásady jako pro byty jiné.

47. Bytová část budiž řešena v přízemí a v podkroví, po případě jen v přízemí; jednopatrové zastavění, jakož i zřizování dalších bytů v usedlosti zemědělské je zpravidla nepřipustné.

48. K obytné části náleží:

a) obytná místnost rozměru 20 až 24 m² s přičleněným kuchyňským koutem o ploše dalších nejvýše 8 m², tvoří-li součást prostoru této místnosti. Tvoří-li samostatnou místnost, přičleněnou k obytné místnosti a oddělenou od ní příčkou, může mít výměru podlahové plochy nejvýše 12 m². Plocha kuchyňského koutu se nepočítá do obytné podlahové plochy. Nejsou-li oba prostory odděleny příčkou, musí je dělit stěna sahající od stropu do výše podchodu k zachycení výparů. Sporák, dřeň nebo výlevka a pracovní plochy musí být osvětlovány přímo nebo bočně. Kuchyňský kout nutno opatřit komínovou ventilací blízko sporáku a vzduch přivádět sklopným ventilačním křídlem nebo jiným zařízením. Kuchyň se podle možnosti umístí dispozičně tak, aby výhledem z okna byla umožněna kontrola vstupu a přilehlé části dvora a aby byla alespoň s jedné strany osluněna.

b) Ložnice může být umístěna buď v přízemí nebo v podkroví. Je-li v přízemí, pak má být buď spojena s obytnou místností nebo přístupná z před síně. Je-li v podkroví, pak musí být přístupná přímo ze schodiště.

c) Má-li zemědělec dvě ložnice, může být jedna v přízemí (výměnek) a jedna v podkroví anebo obě v podkroví a musí pak být přístupné přímo ze schodiště.

Ložnice v přízemí je spojena s obytnou místností nebo přístupná z před síně a tak prostorná, aby se v ní umístila kromě dvou normálních lůžek a dvou skříni alespoň 2 dětská lůžka.

49. Do plánu, který se přikládá k přezkoušení projektu nebo k žádosti o stavební povolení (část I, č. 14), musí být zakresleno umístění hlavního nábytku a instalačních zařízení, aby se mohla posoudit velikost místností a účelnost spojení mezi nimi.

50. Obvyklé součásti příslušenství a jejich funkce:

a) před síní spojuje byt s dvorem a s přičleněnou hospodářskou částí. Slouží pro odkládání šatů a na umístění zásoby vody, není-li zřízen vodovod. Přímou se z ní vstupuje do obytné kuchyně, zásobníku, hospodářské kuchyně, schodištěm do podkroví nebo do sklepa, nevystupují-li schody ze sklepa v hospodářské kuchyni [viz písm. e)]. Požadované spojení nutno ekonomicky vyřešit na ploše co nejmenší. V chladných polohách musí mít dvojité dveře nebo zádveři.

b) příležitost ke koupání musí být aspoň v prádelně (hospodářské kuchyni) nebo v kuchyňském koutu.

c) Zásobník 4—6 m², není-li možno zřídit sklepy, až 10 m². Má být přístupný z před síně, pokud možno chráněn před výpary z kuchyně a ležet ve stínu.

d) Záchod je součástí obytné budovy a je přímo osvětlen i větrán. Odvětrání odpadního potrubí budiž vyvedeno nad střechu. Nesplachovaný záchod umístěn uvnitř budovy budiž přístupný z venku. Splachovací nádržky se instalují vždy na vnitřní zdi, což platí pro přívod vody vřebec.

e) Hospodářská kuchyň (černá kuchyň) je současně prádelnou a hrubou umývárnu a lázní. Spojuje hospodářskou část s částí bytovou. Musí být osvětlována a větrána přímo. Hospodářská kuchyň má být v blízkosti schodiště ze sklepa. Budiž opatřena neprostupnou dlažbou se spádem do guly, dostatečně dimenzované a upravené na zachycování kalu, dále řádnou ventilační komínovou, odstraňující páru při vaření.

f) Schodiště do podkroví a sklepa budiž přímočaré, jedno-ramenné.

g) Sklep se musí řešit tak, aby do něho byla možná přímá skládka z vozu.

51. Pokud se zřizují obytné místnosti pro svobodné zaměstnance, kteří se stravují ve společné domácnosti, musí být odděleny pro muže a ženy. Musí být přímo osvětleny a větrány a dána možnost vytápění. Místnost pro jednu osobu budiž 7 m² podlahové plochy.

52. Obytné místnosti sezonních pracovníků se zřizují odděleně pro muže a ženy a musí být přímo osvětleny, větrány a vytápěny. Pro jednu osobu se počítá nejméně se 4 m² půdorysné plochy. Jinak platí směrnice uvedené v č. 51.

h) V souvislosti s hospodářskou částí budiž zřízen dřevník, ch) Kanalisace. Každý objekt se opatří samostatnou sedimentační žumpou.

i) O umístění a zřízení studny platí příslušné předpisy.

53. Zemědělské usedlosti budtež navrhovány tak,

a) aby usedlost byla oddělena od prašné komunikace,

b) aby vznikl pokud možno čistý přední dvůr a

c) aby hnojiště bylo co nejdále od okruhu bydlení (hnojišťový zadní dvůr).

54. Všechny obytné budovy musí být řádně izolovány proti vztlínání zemní vlhkosti.

55. Světla výška obytných místností činí v přízemí nejméně 2,50 m, v podkroví 2,40 m.

56. Pro konstrukce stropů a stěn platí směrnice pro stavby obytné (část I. a VI.).

57. Pro zatemňovací zařízení platí stejné ustanovení jako u bytů jiných (část I, č. 26).

C. Hospodářská část.

58. Hospodářské budovy budtež navrhovány tak, aby stavebně souvisely s částí obytnou, aby vnitřní spojení bylo co nejkratší a soustředění dispoziční takové, aby umožňovalo přístup do všech částí, aniž se musí vycházet ven. V celkovém uspořádání musí být poloha částí stájové navržena tak, aby aspoň s jedné strany byla obrácena k slunci. Dispoziční řešení a rozloha hospodářských prostor závisí na způsobu obhospodařování zemědělské půdy.

59. Obvodové zdivo nesmí promrzat. Zdivo z obyčejných cihel se váže v šířce 45 cm s dvěma dutinami ve vrstvě. Jinak se hodí všechny druhy pálených děrovaných cihel, užívaných na stavbách obytných a zdivo může mít i menší tloušťku, odpovídá-li jeho koeficient průteplivosti uvedeným předpokladům. Užití dřevěné konstrukce u obvodových zdí je přípustné jen ve výjimečných případech. Stáje se nevytápějí. Podlaha stáje musí být alespoň 15 cm nad přilehlým terénem. Ve všech stájích buď ve výši 15 cm nad podlahou provedena normální vodorovná izolace zdiva proti vztlínání stájové vlhkosti.

60. Strop budiž dokonale tepelně izolující i neprůdušný. Materiál budiž volen tak, aby vnitřní povrch nesrážel výpary a vyhovoval předpisům o používání stavebních hmot.

61. Větrání. Do každé stáje musí být možno přivádět čerstvý vzduch a odvětrat zkažený bez otvírání oken v zimních měsících. Na jednu stájovou jednotku připadá 0.03 m² plochy výparníku. Šachta má otvor u podlahy pro větrání zimní, u stropu pro větrání letní; otvory budtež téhož rozměru jako průřez šachty. Šachta jest obezděna v tloušťce 15 cm na maltu nastavovanou, s vnitřní cementovou omítkou a nad střechou je nástavec pro zvýšení tahu. Uzavíratelný příchod vzduchu šterbinami dřevěných truhlíků zřizuje se přímo pod stropem. Vzduch se nassává podtlakem vzniklým tahem komína. Truhlík může být průběžný po celé hloubce stáje, s vyústěním na dvou protilehlých stranách. Zvláštní odvětrávanou šachtou se shazuje stelivo nebo řezanka z podstřeší (shoz).

62. Okna se osazují bez dřevěného rámu jen do špalety. Požadavky na plochu a rozměry oken (při tom nutno též dbát náležitého oslunění) u stájí pro hovězí dobytek a koně 1/10 až 1/12 podlahové plochy, u vepřinců 1/12 až 1/15; velikost 105/90 cm a 90/90 cm, horní část v dřevěném křídle sklopná pro letní větrání, spodní část pevná; menší rozměr (vepřince) 90/45 cm. Uzávěr pohyblivou tyčí na trn v záklenku, u vepřinců při malé

výšce dřevěný obřítk. V chladných polohách dvojité zasklení křídla v dřevěném rámu. Jednoduché zasklení podle možnosti litým sklem s drátěnou vložkou.

63. Dveře jsou osazeny do zděné zárubně, závěsové, pobíjené, s vnějšími obvodovými svlaky a vložkou nepískované lepenky proti profukování, otvírají se vždy ven a jsou po výšce dělené; horní polovina se otvírá samostatně k větrání v létě. Rozměry: dvoukřídlové 150/220 cm, jednokřídlové 90/220 cm a u vepřince 90/190 cm. Vnitřní dveře svlakové, otvíravé nebo posuvné.

64. Podlaha se liší podle stání a komunikací. Požadavky na dlažbu stání: teplá, drsná a nepropustná, na podklad z cihelné rovnaniny (zlomky cihel s povrchem vyrovnaným hubeným betonem); u koňských stání se požaduje také pružnost. V kotcích pro vepře a mladý dobytek se kládá na škvárbetonový podklad asfaltová lepenka isolační a na ni vhodná dlažba. Dlažba-chodníku se zdrsněným povrchem. Krmné uličky: cementový potěr nebo dlaždice odolné kyselinám. Mlaty, jichž se užívá jako stálých průjezdů: řádkový nebo plochý kámen, cihly na stojato nebo zdrsněný beton.

65. Krmný žlab má povrch odolný kyselinám, pokud možno beze spar, který se snadno čistí (kameninová vložka). Je tak vysoký, aby uvázané zvíře nevstupovalo předními nohama do žlabu. Normál pro hovězí dobytek 40 cm, u krátkého stání 30 cm, pro vepře 20 cm; zřizuje-li se krmná ulička v úrovni žlabu, nechť je nejméně 60 cm široká. Buď pamatováno na možnost použití samočinných napajedel.

66. Stání hovězího dobytka: délka 220 cm, odděleno stupněm od kaliště, celkem 270 cm od přední hrany žlabu ke stružce, šířka stání 110 až 120 cm, chodník pro jednořadové stání 130 cm, pro dvouřadové 160 cm i se stružkou. Výška stájí podle prostoru 250 až 280 cm.

67. Mladý dobytek: volně v kotcích na 1 kus podle stáří 8—5 m². Rozměr normálního kotce 250/190 cm bez žlabu, přepážky vysoké 145 cm. Na každých 5 dojnic 1 kotec 130/180 cm pro ssavé tele, ohrady dřevěné 120 cm vysoké, z kulatiny nebo tyče. Výběh pro mladý dobytek je nutný.

68. Stružka močůvková úzkého profilu se spádem 1,5% ke kalojemu, krytá vrchem tak, aby mohla podtékat močůvka. Kalojem ve stání budiž co nejbližší žumpy. (Platí pro všechny druhy stájí).

69. Konírny: šířka stání 160 až 180 cm, délka i se žlabovým stolem 350 cm, chodník pro jednořadové stání 160 cm, pro dvouřadové 200 cm. Výška stájí 250 až 280 cm.

70. Vepřince: nejmenší kotec 6,00 m² (200 × 300 cm i s korytem) pro 4 kusy odstavu nebo 2 běhouny. Všechny dělicí přepážky dřevěné (z kulatiny) 100 cm vysoké. Pro jednu řadu kotců ulička 110 cm široká, pro dvě řady kotců společná ulička 130 cm; dvířka kotcová 60 cm, otvíraná ven směrem k výběhu. Světla výška vepřince 200 až 220 cm. Plocha kotce bude rozdělena na krmíště a lože.

71. Drůbežárny: na 1 m² 3 slepice nebo 2 husy, pro 6 slepic 1 hnízdo a pro 1 slepici 20 cm délky hřadu. Světla výška 170 až 180 cm. Stěny dřevěné (viz č. 59). Střešní vycpávka na zimu nutná (dvojitý strop).

72. Míchárna může být i rozšířenou částí průjezdního mlatu v sousedství stáje. Jako pracovní prostor musí být dobře osvětlena. Úprava podlahy: viz č. 64.

73. Hospodářské sklepy na krmné brambory nebo řepu polo-zapustěny v perné stodoly, přilehlé k průjezdu, odkud se také plní. Prostory nad sklepem se užije jako skládky sušiny. K uloženým okopaninám se přivádí vzduch od spodu kanálkem, krytým dřevěným roštem.

74. Mléčnice, pokud se zřizuje, má být vždy oddělena od stáje a přístupná z venku. Poloha ve stínu, do čistého dvora.

75. Sýpka v malém podniku může být v podkroví bytové části. Jinak patří blízko nad míchárnu, nikdy nad chlév.

76. Stodola, seníky: konstrukce skladiště suché píce je navrhována z kulatých nebo hraněných profilů. Celá zásoba píce je uložena v podstřeší stáje, zbytek ve stodole; proto je třeba úměrně zvýšiti půdní nadezdívku v dřevěné konstrukci, aby se co nejlépeji získal největší skladovací prostor. Za těchto okolností se omezuje skladovací prostor stodoly zpravidla na 50 m²

pro 1 ha orné půdy obilnin zemědělského podniku a podle výrobních oborů. Mlátirna se do skladovacího prostoru nezapočítává. Skladiště suché píce budiž co nejbližší místu spotřeby, aby stačilo ji shazovat na místo určení; shoz budiž odvětrán. Konstrukce stodoly se zděnými pilířky a s výplněmi bedněnými nebo zděnými, po případě dřevěná na podezdívce. Budiž pamatováno na vhodný přívod a odvádění vzduchu. Podjezdová výška i výška vrat pro naložený vůz nejméně 3,60 m; nad průjezdem a přilehlou částí prostorů, jichž se užívá k manipulaci (míchárna), je lehké patro. Vrata jsou točnová, závěsová nebo posuvná v šíři 3,50 až 4,00 m.

77. Kůlny na vozy, stroje a nářadí se zřizují v přístodůlku v pokračování traktu stodoly nebo v samostatném křídle, vhodné umístěném na dvoře a mají menší podjezdovou výšku 2,50 m. Průjezdny kolny jsou pracovně výhodnější než přistavěné. Pro polní nářadí a stroje se zřizuje uzavřená kolna, spojená po případě se správkárnou nebo dílnou.

78. Hnojiště je společné pro všechny druhy hospodářského zvířectva. Na 1 stájovou jednotku (500 kg váhy) se počítá 8 m² plochy hnojiště při dvojnásobném vyvážení hnoje a za předpokladu výšky vrstvení nejvýše 2 m. Konstrukce: nepropustné dno na kamenné nebo cihelné rovnanině; okraje zvednuty nad úroveň dvora. Dno má spád ke stružce odvádějící hnojůvku do žumpy. Šířka hnojiště: pro jednostranné vyprazdňování 3 m, výška vrstvení 1,60 až 2 m. Spád dvora vždy směrem od hnojiště.

79. Žumpy: na 1 stájovou jednotku se při dvojnásobném vyvážení počítá 3 m² užitečného prostoru žumpy pro močůvku a hnojůvku, z čehož 1/2 připadá na močůvku a 1/4 na hnojůvku. Stěny a dno musí být nepropustné s povrchem chráněným proti rozrušování kyselinami. Strop je betonový, deskový a může výhodně tvořit dno hnojiště. Normální hloubka 2 m, dno žumpy vždy nad úrovní spodní vody.

Část III.

Navrhování domků pro bezzemky a zemědělské zaměstnance.

80. Bezzemkem se podle těchto směrnic rozumí obyvatel venkova nebo městského vnějšího obvodu, jehož hlavním zaměstnáním není samostatná zemědělská činnost, který pro svou potřebu pěstuje drobné hospodářské zvířectvo a obhospodařuje proto pozemky v rozsahu nesoběstačného zemědělského podniku.

A. Způsob zastavění.

81. Domky bezzemků a zemědělských zaměstnanců mohou být sdružovány.

82. Dispozice domku sleduje funkci rodinného bydlení podle zásad pro navrhování obytných staveb (část I) se zvláštním zřetelem k chovu hospodářského zvířectva.

B. Část bytová.

83. Pro navrhování bytů pro bezzemky platí ustanovení směrnic pro byty zemědělce (část II, oddíl B, č. 46 až 50 a 53 až 57).

C. Část hospodářská.

84. Část hospodářská bude pravidelně umístěna pod jednou střechou s částí obytnou.

85. Chlév obsahuje zpravidla 1 normální kotec pro kravníka a stání pro jednu krávu nebo 2 kozy, dále kurník, chlévek pro husy, králíkárnou, dřevník a po případě malou kolnu.

86. Podkroví nad hospodářskou částí je určeno pro uskladnění sena a steliva.

87. Je účelné zřídit na vhodném místě odpadkovou jámu jako hnojiště a po případě žumpu.

88. Není-li v místě vodovod, nutno zabezpečit opatření vody ze studny, o jejímž umístění a zřízení platí příslušné předpisy.

Část IV.

Navrhování staveb průmyslových.

A. Zásady projektování.

89. Každý průmyslový závod musí být plánován nejen na podkladě hospodářských úvah, nýbrž též se zřetelem na urba-

nistický plán a musí být navržen jak stavebně, tak i technologicky.

90. Technologický projekt vypracovaný provozními odborníky a zástupci výroby stanoví výrobní proces a potřebu dílen jako podklad vlastního stavebního projektu, určuje přesný pohyb obráběných hmot i pracovních sil v závodě.

91. Podkladem vlastního projektu musí být přesný stavební program, který musí zachytit nejen vlastní provozovny, ale i pomocné prostory (skladiště a pod.), sociální a sanitární zařízení (ubikace, stravovny, šatny, umývárny). Projekt musí hospodárně splnit podmínky provozní a výrobní.

92. K zamezení ztrát a škod nutno před vypracováním projektu (za pomoci odborníků) náležitě prozkoumat podklady pro stavbu (urbanistické, geologické, pedologické, hydrologické, energetické, dopravní a konstruktivní).

93. Návrh musí vycházet z hospodárnosti a účelnosti konstrukce, které musí být náležitě doloženy ve všech nosných částech staticky a plány podrobností.

94. Projekt musí uvážit i organizaci staveniště.

95. Pro hospodárné navrhování platí ustanovení části VI.

96. Při projektování staveb průmyslových nutno zejména dbát také ustanovení směrnice platných pro civilní ochranu. Ustanovení části I, č. 26 a 34 platí obdobně.

B. Způsob zastavění.

97. Při průmyslových stavbách nebo při určování rozsahu jejich budiž pamatováno na zřízení zelených ploch v přiměřeném poměru k plochám zastavěným a provozním. Rovněž tak samostatné provozní celky téhož závodu nebo podniku buděť od sebe oddělovány zelenými plochami.

Část V.

Navrhování staveb veřejných.

98. Pro navrhování veřejných staveb platí ustanovení příslušných předpisů, podmínky a požadavky veřejné správy a zadávacích míst, pokud nejsou v rozporu s dále uvedenými povšechnými směrnici pro navrhování některých staveb.

Doporučuje se, aby s ohledem na současný nedostatek některých materiálů a potřebu snížit stavební náklady, byl stavební program v rámci potřeb stanoven co nejmenší. Zvláště buděť uvážena možnost event. etapového provádění staveb.

Ustanovení části I, č. 26 a 34 platí obdobně.

A. Pokyny pro stavbu a zařizování ústavů pro účely zdravotnické.

(Poslání a programovou náplň, jakož i směrnice pro vnitřní zařízení určuje ministerstvo zdravotnictví.)

I. Pozemek.

99. Pozemek má býti zdravotně nezávadný, suchý a má ležet tak, aby nemocniční objekty byly chráněny před zanášením škodlivých výparů od převládajících větrů. Má býti v klidu a mimo hlavní komunikace, avšak snadno přístupný.

100. Při výběru pozemku budiž přihlíženo i k předvidatelným pozdějším změnám regulačním, k budoucím projektům železničním a silničním, jakož i k možnosti pozdějšího rozšíření ústavu při zachování ustanovení těchto směrnic, zejména zastavovacích podmínek.

101. Musí být možno na pozemku opatřit alespoň 300 l zdravotně nezávadné vody za den na nemocniční lůžko. Poloha pozemku musí také zaručovat snadné a nezávadné odvedení splašků.

II. Zastavovací podmínky.

102. Velikost pozemku pro nemocnici budiž určena rozsahem programu a systémem zastavění. Nutno počítat:

- a) při zastavění pavilonovém cca 150 m²/lůžko,
- b) při zastavění blokovém cca 100 m²/lůžko,
- c) při zastavění monoblokem cca 75 m²/lůžko.

103. Trakty lůžkových pokojů buděť orientovány směrem jižním, jihovýchodním nebo jihozápadním, a to do volného prostanství nebo tak, aby se docílilo proslunění každého lůžka v lůžkovém pokoji alespoň na 2 hodiny denně.

104. Vzdálenost mezi nemocničním a sousedním objektem nesmí být menší než výška vyššího z nich. Tato vzdálenost nesmí však nikdy klesnout pod 10 m.

105. Nejsou-li zatím zastavěny sousední pozemky do míry přípustné platnými zastavovacími podmínkami, je nutno dbát, aby požadavkům uvedeným ad 103 a 104 bylo vyhověno i v budoucnu.

106. Světélky a větrací průduchy, jak je definují stavební řády (statuty) se nepřipouštějí.

III. Ošetřovací jednotka.

107. Lůžková oddělení buděť dělena na ošetřovací jednotky podle medicínských disciplín, podle stupně asepse a event. podle pohlaví a věku klientů. Ošetřovací jednotka, není-li programem ministerstva zdravotnictví jinak stanoveno, má obsahovat 25 lůžek; přípustné maximum nesmí přesahovat 30 lůžek. Ošetřovací jednotky pro dospělé mají být ve svém uspořádání a řazení upraveny jednotně jako universální ošetřovací jednotky.

IV. Pokoj pro nemocné.

108. Počet lůžek v jednom pokoji je zpravidla 4 a nesmí být větší než 6. Každá ošetřovací jednotka má mít alespoň jeden isolační pokoj.

109. Na 1 dospělého nemocného má připadat v pokoji o několika lůžkách nejméně 7 m² podlahové plochy a 21 m³ volného vzdušného prostoru. Pro děti do 14 let se snižují tyto výměry na 6 m² a 18 m³, pro kojence pak na 3 m² a 9 m³. Světlná výška nesmí být menší než 3 m. Při výpočtu povinné kubatury jednostranně osvětlených ložnic se nepřihlíží k hloubce pokojů nad 5.50 m.

110. Půdorysné rozměry pokojů jsou takové, že každé lůžko lze kol vertikální osy otáčet a z pokojů vyvézt, aniž bude nutné odsunout sousední lůžko nebo jiná zařízení pokoje.

111. Celková plocha oken nesmí být menší než 1/5 podlahové plochy místnosti. Okna musí být otevíratelná.

112. Podlaha pokojů pro nemocné musí být zvýšena nad nejvyšším bodem terénu nejméně o 45 cm.

V. Denní místnost.

113. Každá ošetřovací jednotka musí mít svoji denní místnost, o velikosti 1 m² na 1 nemocniční lůžko. Připouští se použít jako denních místností zasklených teras a oddělených částí chodeb, je-li postaráno o náležitě jejich větrání, osvětlení a vytápění.

VI. Příslušenství.

114. Každá ošetřovací jednotka musí mít vlastní lázeň pro nemocné, pokud možno přímo osvětlenou a větratelnou. Na 1 lázeň smí připadnout max. 15 lůžek. Vany k účelům léčebným se do tohoto počtu nepočítají. Pro personál má býti zvláštní lázeň mimo obvod ošetřovacích jednotek (pro personál přespolní poblíže personálních šaten).

115. Jeden klozet smí připadat nejvíce na 10 lůžek. Pro muže jest nutno zřídit mimo to 1 pisoár na 15 lůžek. Má býti zřízen samostatný, uzavíratelný klozet pro personál a návštěvy. Klozety musí být splachovatelné vodou a opatřeny přímo větratelnou a osvětlovatelnou předstílkou, které smí býti použito jako umývárny.

116. Každá ošetřovací jednotka musí míti také zvláštní místnost pro lékařské výkony, služební místnost ošetřovatelky, zvláštní místnost pro čištění kálecích mís a použité prádlo, čajovnu kuchynku, vesměs přímo osvětlené a větratelné, a komoru pro úklidové nářadí.

VII. Komunikace v paviloně.

117. Nejmenší šířka chodeb, jichž se používá k dopravě nemocných, jest 230 cm. Musí být dostatečně osvětleny a větrány.

118. Dveře z nemocničních pokojů do chodby musí připouštět pohodlný transport všech lůžek. Požaduje se v plánu grafické vyznačení všech postelí.

119. Nejvzdálenější dveře v nemocnici nesmí být půdorysně vzdáleny od schodiště více než 45 m. Každé schodiště musí mít volný výstup z budovy, má být ohnivzdorné, přímo osvětlené a větrané. Nepřipouští se schody točité a klínové. Vstupní dveře musí být ven k otevírání.

VIII. Strojně-technická zařízení.

120. Veškeré místnosti, určené i pro přechodný pobyt nemocných musí být vytápěny. V místnostech, v nichž nemocní leží obnaženi (vyšetřování, operační sály a pod.), se požaduje možnost vytápění i v době, kdy hlavní topný systém je mimo provoz.

121. V důležitých místnostech provozních (operační sály atd.) se požaduje nouzové osvětlení, nezávislé na normální osvětlovací síti.

IX. Desinfekce.

122. Každá nemocnice musí být opatřena zařízením k řádné desinfekci infikovaného prádla před praním. Slouží-li desinfekční stanice nemocnice zároveň i potřebám mimo ústav, musí být situována tak, aby donášené předměty nikterak netangovaly vlastní nemocniční provoz.

123. Odpady všeho druhu (obvazy, odpadní vody atd.), obsahující látky zdraví škodlivé nebo bakterie, musí být učiněny neškodnými dříve, než přijdou do styku s jinými odpady nebo se odvedou do veřejné odpadové sítě (veřejné stoky, potok, odvoz odpadků).

X. Pitevna.

124. Každá nemocnice musí mít zvláštní separovanou místnost, již se používá jen k uložení mrtvol a další místnosti, kde by se mohla vykonávat pítva.

XI. Opatření pro civilní ochranu.

125. Na nemocnice se vztahují také směrnice platné pro civilní ochranu. (Viz část I, č. 26 a 34.)

126. Nemocnice největších typů (oblastní) musí mít nejméně jedno podlaží v podzemí.

B. Pokyny pro navrhování a stavby škol.

I. Všeobecné požadavky.

127. Z hospodářských důvodů musí býti stavební program v rámci potřeb co nejmenší a dispoziční řešení a vybavení škol budiž co nejúspornější při zachování požadavků pedagogických, hygienických, bezpečnostních a estetických a ustanovení školského zákona a učebních osnov. Z důvodů úsporných je možné, aby školy, zejména školy I. a II. stupně byly v téže obci umístěny ve společné budově.

128. Budova nechť volně stojí, je orientována k slunečním stranám (skupina pracoven, do nichž žáci nejčastěji docházejí, má být prosvětlována sluncem), dobře zapojena na komunikace obce a místní instalační síť, vertikálně i horizontálně začleněná do panoramatu obce a přizpůsobená architektonicky rázu krajiny a charakteru obce.

129. Zpravidla nemá mít školní budova více než čtyři podlaží.

130. V suterénu nebudiž situována žádná učebna.

131. Kromě hlavního vchodu budiž ještě nejméně jeden vchod vedlejší do traktu tělovýchovného či kulturního.

132. Pro odkládání šatstva a obuvi buďtež ve školách zřizovány jednosměrné ústřední šatny, dostatečně dimenzované, dobře osvětlené a příčně větrané, v zimní době temperované, oddělené od ostatních prostor školy. Zřizovati šatny na chodbách se v nových budovách nedovoluje.

133. Ve větších školách se zapojuje správní appartement a s ředitelnou, sborovnou, podle potřeby i hovorovou, s místností pro rozhlas a s hygienickými zařízeními a místnostmi tak, aby školní provoz nebyl rušen a aby netrpěla hygiena školy.

134. Naturální a služební byty při větších školách buďtež zpravidla zřizovány odděleně. Pro obsluhu ústředního vytápění a

pro celodenní domovní dozor je však žádoucí, aby byt školníka byl s budovou spojen suchou cestou.

135. Pro větší školní budovy se žádá vytápění ústřední.

136. Všude, kde je to možno, musí být zavedeno elektrické osvětlení.

137. Školní budova musí být opatřena dostatečným přívodem pitné a užitkové vody rozvedené po budově a pokud možno i do učeben a dílen.

138. Záchodové místnosti se zřizují v každém podlaží a jsou ve spojení s umývárnou. Záchody musí být opatřeny splachovacím zařízením. Žádají se nejméně 2 sedadla pro 40 žáků, 1 sedadlo a 3 stání pro 40 žáků. Soustava pisoárová budiž taková, aby nešířila zápach a byla hygienická. Na pisoárové stěny nemá být používáno dehtových nebo podobných nátěrů.

139. V umývárkách se počítá nejméně 1 umývací mísa pro 25 žáků. Ve školách, v nichž je zavedeno stravování žactva, musí být větší počet umyvadel umístěn v podlaží jídelny.

II. Pozemek.

140. Základní podmínkou úspěšné školní stavby jest vhodný pozemek. Při volbě pozemku se má dbát z důvodů hospodárnosti,

- aby byl k němu bezpečný a pohodlný přístup,
- aby byl v místě, k němuž je ze všech obcí školního obvodu nejvýhodnější spojení (u škol mateřských, I. a II. stupně mimo komunikace silně frekventované vozidly), vždy v místě klidném a zdravém,
- školní pozemek musí být úplně suchý, v jeho blízkosti nesmějí být vody bahnaté nebo nechráněné. Pozemky v isundačním území, jsou pro školní stavby zcela nepřijatelné; jakost základové půdy a stav spodních vod musí být zjištěn,
- už při volbě pozemku nechť se uvádí možnost splnění všech podmínek uvedených sub B I,
- při volbě pozemku buď též uvážena potřeba vhodného odvedení splašků, hlavně v obcích, kde není dosud provedena kanalisace,–
- velikost pozemku se řídí rozsahem stavebního programu. Nutno pamatovat na možnost budoucího rozšíření školy. Velikost pozemku pro školní budovu, zahradu a cvičiště školy bez zeleného rámce jest:

pro školu mateřskou $\frac{1}{3}$ až $\frac{1}{2}$ ha podle velikosti školy,

pro školu I. až III. stupně až 3 ha podle velikosti a druhu školy.

Ve velikosti pozemku pro školu I. až III. stupně je již zahrnuto i cvičiště pro mimoškolní tělesnou výchovu. Rozloha pozemku bude stanovena vždy se zřetelem k tomu, zda při škole bude zřízeno branné nebo tělovýchovné středisko, cvičiště společné pro více škol a pod.,

- pozemek může být zastaven nejvýš z 25% a volen tak, aby elevační úhel světelného paprsku učeben v přízemí (úhel mezi vodorovnou a spojnici myšlené přímkou spojující hřeben protější budovy nebo vrchol sousední vyvýšeniny s nadpražím okna) byl nejvýše 30°.

III. Školní místnosti.

141. Rozměry učeben: v mateřské škole se žádá aspoň 1,5 m² podlahové plochy a 4 až 5 m³ vzdušného prostoru na žáka. Pro herní prostor aspoň 1,7 m² podlahové plochy a 5 až 6 m³ vzdušného prostoru. Velikost učebny pro školy I., II. a III. stupně je stanovena zpravidla hloubkou 6,3 nebo 6,6 m (podle umístění topných těles) a délkou 9,6 m.

142. Plocha podlahy v učebnách budiž v jedné výši, podlaha nechť je trvanlivá, bezprašná, teplá a lehce čistitelná.

Okna v učebnách buďtež umístěna tak, aby světlo přicházelo s levé strany na pracovní plochy. Musí být zřízena v takových rozměrech, aby i místo od oken nejvzdálenější bylo dokonale osvětleno. Nadpraží oken budiž co nejmenší.

V každé školní místnosti musí být pamatováno na dostatečnou a rychlou výměnu vzduchu příčným větráním.

Dveře nechť jsou jednokřídlové v rozměrech 80×197 cm.

Příčky mezi jednotlivými pracovnými musí být konstruovány tak, aby nepropouštěly zvuk. Zvukotěsná izolace stěn a stropů budiž zvláště pečlivě provedena v hudebních sálích a vůbec v učebnách a dílnách, kde při práci žáků vzniká hluk.

V učebnách, v nichž film jest důležitým vyučovacím prostředkem, budiž postaráno o možnost snadného zatmění i za dne. Kromě učeben a ostatních školních prostorů mají být v každé školní budově klubovny mládeže a kabinety pro pomůcky, upravené zpravidla tak, aby mohly po případě sloužit jako pomocné pracovny pro zájmové kroužky žáků.

IV. Tělocvična.

143. V každé školní budově budiž zřízena tělocvična pro tělesnou výchovu školní i mimoškolní. V menších školách slouží tělocvična i pro osvětovou činnost školní. Tělocvična budiž projektována mimo učební trakt s tímto příslušenstvím: šatny, kabinet pro učitele (na větších školách další kabinet, který je zároveň místností pro lékaře), nářadovna, umývárna, sprchy pro vyřídění aspoň poloviny třídy, 2 záchody. (Pro mimoškolní tělesnou výchovu samostatný vchod, klubovna s kanceláří). Dimensování tělocvičny se řídí druhem a velikostí školy.

Nejmenší rozměry:

1. pro školu I. a II. stupně 12×22 m,
2. pro školu III. stupně 14×28 m.

Světlá výška minimálně 5,50 m.

Slouží-li tělocvična zároveň i jako shromažďovací síň škol, musí mít jen rozkládací jeviště s nejnutnějším příslušenstvím.

V. Cvičiště a hřiště.

144. Při každé školní budově musí být zřízeno cvičiště, není-li v bezprostřední blízkosti školy jiné vyhovující cvičiště. Buď situováno tak, aby provoz na něm nerušil vyučování, aby bylo osluněno a zařízeno podle požadavků učebních osnov. Pro mateřské školy buď postaráno o pískoviště a brouzdaliště.

Velikost hřiště pro školu I. stupně 2.400 m^2 , pro školu II. stupně 4.500 m^2 a pro školu III. stupně 16.000 m^2 . Má-li sloužit i mimoškolní tělesné a branné výchově, vyžadují se vždy rozměry nejméně 1,6 ha. V místech, kde není v blízkosti obce příležitost ke koupání v řece nebo v rybníku, budiž podle možnosti zřízeno umělé koupaliště s průtočnou vodou.

VI. Školní zahrada.

145. Při každé školní budově jest nutno zřídit školní zahradu botanickou a pro samostatnou žákovskou práci.

VII. Speciální požadavky pro budovy jednotlivých stupňů a druhů škol.

146. Škola mateřská.

Nejmenší stavební program i pro typ nejmenší mateřské školy obsahuje pracovnu a hernu (alespoň jako společný prostor rozdělený skládací stěnou), administrativní místnost, (která slouží též pro umístění indisponovaných dětí), jídelnu (příp. v učebně), kuchyň s příslušenstvím (špiž, komora, sklep), umývárny se záchodky (pro 30 dětí 5 umyvadel a 5 klozetových sedadel), šatnu a komoru na uskladnění lehátek. Místnosti, kde se zdržují děti, budiž prosluněny. Kuchyně a jídelna nechtě jsou položeny tak, aby výpary a zápachy z nich nevnikaly do ostatních místností. Dispoziční budiž mateřská škola vyřešena tak, aby místnosti tvořily výchovný celek vždy pro 30 dětí kontrolovatelný jednou učitelkou.

Pokud je mateřská škola umístěna ve společné budově s jinou školou, musí mít vlastní vchod, zahradu, hřiště a příslušenství.

147. Škola I. stupně.

Nejmenší stavební program pro školu I. stupně obsahuje mimo potřebný počet učeben, vyplývající z organizace školy a potřebných kabinetů pro pomůcky, jež není možno vyložit ve skříních, ještě ředitelnu, čítárnu (v níž je zároveň umístěna knihovna), umývárny se záchody, hygienicky řešenou šatnu a klubovnu pro žákovské organizace. Na školách s větším počtem tříd budiž pamatováno také na sborovnu a eventuálně hovorňu.

Na školách s přespolními žáky a družinou mládeže se zřizuje pro jejich stravování též školní kuchyň a jídelna.

148. Škola II. a III. stupně.

Nejmenší stavební program pro školu II. a III. stupně obsahuje mimo potřebný počet učeben, vyplývající z organizace školy, a potřebný počet kabinetů, ještě administrativní místnosti, speciální pracovny pro předměty, jejichž povaha práce vyžaduje speciálního dispozičního řešení, na př. pracovna pro přírodopis, fysiku, chemii a kreslení, dílny, laboratoře a j., cvičnou kuchyni s jídelnou a knihovnu s čítárnou pro žákovské organizace.

149. Půdorysné řešení škol II. a III. stupně buď takové, aby hlavní místnosti všemi navštěvované byly všem žákům snadno dostupné. Při větších školách se doporučuje zřídit přiměřeně dimensovanou shromažďovací síň, která slouží též osvětovému životu obce, není-li již v obci jinak o osvětu postaráno. Shromažďovací síň a eventuálně i jiné místnosti přístupné veřejnosti budiž tak umístěny, aby nebyl vnitřní provoz školy rušen, zejména, aby byla uchována čistota budovy. Pro stravování žactva se zřizuje školní kuchyň s jídelnou, jež slouží zároveň jako místnost pro přespolní žáky. Její dimenze jsou určeny požadavkem hromadného stravování $\frac{1}{3}$ žactva na škole (stravování ve třech směnech).

150. Stavební program odborných škol, vyplývající z odchylného jejich provozu, se případ od případu upraví zvláště.

Tam, kde jsou zřízeny domovy mládeže (žákovské domovy), musí být situovány v přímé blízkosti školy. Internáty na školách odborných, kde jsou součástí vyučovacího celku, budiž řešeny v souvislosti se školní budovou.

Část VI.

Navrhování a provádění staveb s hlediska úspory stavebnin.

I. Užívání stavební oceli, železového betonu a dřeva v pozemních stavbách.

A. Volba stavebnin a soustav nosných konstrukcí.

151. Při volbě stavebnin, soustav a celkového uspořádání nosných konstrukcí, jakož i při úpravě jejich podrobností nutno dbát vždy největší úspornosti ve stavebninách, pokud to nebude spojeno s neúměrným zvětšením stavebních nebo udržovacích nákladů. Především třeba přihlížet ke vši možné úspoře dřeva a oceli. Rozpětí všech konstrukcí nutno omezit na nezbytnou a hospodárnou míru a tam, kde to okolnosti připouštějí, nutno nahradit velké rozpory členěním na menší pole.

152. Dřevěných konstrukcí se smí užit jen v nezbytně nutných případech, kde je to hospodárné. Větších dřevěných konstrukcí buď použito jen výjimečně a se zřetelem na další ustanovení této části. Přitom nutno dbát vši možné úspory materiálu, zejména dřeva, a dbát, aby nevznikaly nevyužitelné půdní prostory. Sklon střech nutno volit se zřetelem na vhodně užitou krytinu (viz část VIII) podle místních poměrů.

153. Třeba dbát všemožně toho, aby bylo použito na stavbách pro dřevěné konstrukce dřeva dobré jakosti. Proto je také nutno i na staveništi řádně ukládat řezivo k přirozenému vysoušení na vzduchu. Konstruktivní dřevo vystavené vlivům povětrnosti nutno impregnovat alespoň povrchově.

154. Užití ocelových konstrukcí nutno omezit na případy, kde bez ocelové nosné konstrukce nelze dosáti technicky vyhovujícího řešení vůbec anebo jen s neúměrným zvětšením stavebního nebo udržovacího nákladu nebo kde ocelové konstrukce vyžadují ohledy na budoucí rozvoj závodu. Tam, kde je užití ocelové nosné konstrukce nezbytné, budiž uvážena možnost úspory oceli užitím konstrukce svařované místo konstrukce nýtované.

155. Nosné konstrukce ze železového betonu je dovoleno zřizovat jen, pokud se v č. 156 až 160 nestanoví jinak. Při návrhu a provádění těchto konstrukcí třeba dbát všech možných úspor dřeva na bednění, zejména umožnit jeho opakované použití pro více konstruktivních elementů, a zejména užití úsporných systémů bednění. Nutno učinit vhodná opatření, aby se zamezilo znehodnocení a poškození dřeva při odbedňování.

156. Používat ocelových koster pro obytné domy je zakázáno. Používat koster ze železového betonu pro obytné domy a úřední budovy nutno omezit jen na zvlášť odůvodněné případy; o tom rozhodne krajský národní výbor také se zřetelem na možnost přidělu stavební.

157. Střešní konstrukce ocelové a ze železového betonu smějí být zřizovány jen v odůvodněných případech. Pro střešní konstrukce je vhodné užít úsporných konstrukcí dřevěných nebo z hotových prvků.

158. Stropy dřevěné, a to trámové nebo z prken spojujících hřebíky, po případě lepených, se mohou zřizovati jen tam, kde je to nutné. Přednost je třeba dát stropům ze železového betonu, a to především ze schválených hotových prvků nebo z předpjatého betonu.

159. Podbíjení stropů budiž podle možnosti prováděno místo ze dřeva z keramického pletiva (pletiva z pálené hlíny s drátěnou vložkou), jehož možno užít i pro lehké příčky a vnitřní obklad stěn dřevěných a ocelových konstrukcí.

160. Zřizování základů ze železového betonu (desek, pasů a pod.) nutno omezit jen na skutečně nutné případy (kde toho únosnost základové půdy vyžaduje a je to hospodárné).

161. Překlady ze železového betonu nad většími otvory okenními a dveřními mají být provedeny buď jako pásy zdí (věnce), aby odpadly ocelové kleště nebo z hotových dílců. Jinak nutno otvory do světlosti 1,20 m pokud možno překlenout.

B. Navrhování nosných konstrukcí.

162. Přísné šetření dřevem, stavební ocelí, plechy a barevnými kovy je při projektování každé stavby jedním z nezbytných nutných požadavků. Proto mají být navrhováním, výpočtem, konstrukcí i prováděním staveb pověřeni jen závodní a odborníci, kteří jsou s těmito pracemi všestranně obeznáni.

163. Není-li zvláštních požadavků, budiž počítáno se zatížením stavebních konstrukcí podle normy ČSN 1050—1929. Volba zatížení průmyslových staveb budiž vždy pečlivě uvážena a odůvodněna. Pro obytné místnosti budiž počítáno s užitečným zatížením nejvýše 200 kg/m², pokud není větší zatížení odůvodněno zvláštními požadavky.

164. Pro navrhování ocelových konstrukcí podle normy ČSN 1051—1941 (2. revidované vydání) „Ocelové konstrukce pozemního stavitelství“ a normy ČSN 1120—1932 „Svařované ocelové konstrukce pozemního stavitelství“ platí tyto změny a doplňky:

a) se zřetelem na vydání normy ČSN 1510—1948 „Stavební oceli“ platí tyto směrnice pro volbu materiálu:

	místo	užívá se nyní
pro konstrukce nýtované	St 00, StHB (Co)	10003(Oc)
„	St 37	10370(37)
„	St 52, C 52	10522(52P)
pro šrouby a nýty (pro St 37)	St 34	10341(34T)
pro šrouby a nýty (pro St 52, C 52)	St 44	10451(45T)
pro konstrukce svařované	StHB, St 37	10370(37)*
„	St 52	10523(52PS)

b) Vyhovují-li výsledky pravidelných zkoušek svařců normě ČSN 1232—1939 „Předpisy pro svařované mostní konstrukce“, lze i u konstrukcí pozemního stavitelství a u jeřábů užít vyšších dovolených namáhání svarů a to:

pro svary tupé v tlaku	$k_s = k$,
„ v tahu	$k_s = 0,85k$,
„ v smyku	$k_s = 0,60k$,
pro svary koutové ve smyku	$k_s = 0,65k$,

kde k je dovolené namáhání základního materiálu.

* (U tlustých průřezů se doporučuje u složitých konstrukcí vysoce namáhaných užít ocele 10374(37PSU). Zvlášť se upozorňuje, že namáhané konstrukce se nemají svařovat z ocele 10003[Oc]).

165. Změny vyznačené v č. 164 platí také pro navrhování jeřábů a jeřábových drah podle normy ČSN 1330 „Jeřáby a jeřábové dráhy“, a to s těmito doplňky:

u tlustých průřezů se jakost St 37 nahrazuje jakostí 10523 (37PSU) podle normy ČSN 1510—1948,

únava materiálu se u svařovaných konstrukcí uvažuje podle obdobných předpisů pro svařované železniční mosty (ČSN 1232—1939 „Předpisy pro svařované mostní konstrukce“, čl. 31, 38, 40, 41, 66).

166. Pro navrhování betonových staveb viz normu ČSN 1090—1948 „Předpisy o betonových stavbách. Část I. Navrhování betonových staveb“ a normu ČSN 1090—1948 Dodatek „Předpisy o betonových stavbách. Část I. Navrhování staveb ze železového betonu podle stupně bezpečnosti“.

167. Pro dřevěné konstrukce viz normu ČSN 1052—1941 „Předpisy pro dřevěné konstrukce“. K dosažení úspory dřeva nutno navrhovati zpravidla lehká provedení. Pro nosné části je třeba volit pokud možno složené nosníky lepené nebo s hřebíkovými spoji, hmoždinkami a pod. Vhodnou konstrukcí jsou hřebíkové nosníky příhradové nebo plnostěnné. Kde nejsou zvláštní důvody statické nebo konstruktivní, nutno při volbě profilu přihlížet k možnosti jejich sestavení z průřezů, jež lze vyrobit, pokud možno ze slabé kulatiny.

168. Krovové soustavy třeba navrhovat bez vazných trámů a krovové konstrukce nutno účelně spojit s nosnou stropní konstrukcí nad posledním patrem.

169. Při ocelových konstrukcích a betonářské výztuži budiž v mezích dodávkových možností Československých hutí, n. p., dávána s výjimkami stanovenými dále v oddíle C přednost kvalitním ocelím o vyšší mezi průtažnosti, jejichž užitím lze dosáhnouti jak úspory na váze potřebné oceli, tak zpravidla i zmenšení stavebního nákladu.

Užívání výztuže Beton-Speciál se zakazuje.

170. V zájmu zmenšení spotřeby oceli budiž u nosných částí namáhaných ohybem (zejména u trámů ocelových a ze železového betonu) konstruktivní výška taková, aby se vystačilo s jednoduše vyztuženým průřezem.

U částí ze železového betonu lze užít konstrukcí deskových místo trámových jen tam, kde je to hospodářsky odůvodněno.

171. Dvojitá výztuž průřezu je přípustná jen tam, kde proměnné zatížení vyvoluje střídavé namáhání průřezu ze železového betonu a obojích vložek je střídavě využito na tah, nebo v míře nutné z jiných statických a konstruktivních důvodů; zesilování výztuže nad míru takto stanovenou jen proto, aby bylo užito jako tlačené výztuže, není dovoleno.

172. Pro úsporné navrhování nosných konstrukcí budiž zpravidla zabezpečeno a využito vzájemné statické spolupůsobení jednotlivých nosných prvků konstrukce.

173. U ocelových plnostěnných nosníků budiž zpravidla konstruktivními opatřeními zajištěno a k úspornému navrhování pak využito statického spolupůsobení s deskou ze železového betonu (spřažené nosníky ocelo-betonové) všude tam, kde se deska stýká přímo s tlačným pásem ocelového nosníku nebo kde přímého styku lze dosáhnout vhodným uspořádáním konstrukce bez zvláštních obtíží.

174. Pro zatížení konstrukcí a dovolené namáhání, není-li v této vyhlášce stanoveno jinak, platí ustanovení norem ČSN, pokud byla stanovena jejich závaznost podle zákona ze dne 15. dubna 1948, č. 84 Sb., o závaznosti hospodářských a technických norem. Přitom se v ocelových konstrukcích stanoví, po případě zvětšují dovolené namáhání v tahu za ohybu takto:

Ocel jakosti	zaručená mez průtažnosti	Dovolené namáhání	
		při zatížení hlavním	při zatížení hlavním a vedlejším
obchodní	—	1200 kg/cm ²	1400 kg/cm ²
10 372	2300 kg/cm ²	1400 kg/cm ²	1600 kg/cm ²
10 522	3600 kg/cm ²	2100 kg/cm ²	2400 kg/cm ²

175. Pro zařízení sloužící k civilní ochraně obyvatelstva platí předpisy zvláštní.

C. Pokyny pro užívání betonářských výztuží zvláštního průřezu.

176. Aby se omezilo nebezpečí vlasových trhlin v tažených částech betonových průřezů, doporučuje se při stavbách vystavených kroužovým vlivům nebo vlivům povětrnosti dát okolo tažených vložek pletivo a zvětšit normou předepsané krytí těchto vložek betonem o 1 cm.

177. U konstrukcí ze železového betonu, kde je zvýšené nebezpečí poškození výztuže vlivy chemikálií (jako jsou: výroba a zpracování kyseliny sírové, provozovny se zpracováním fenolů a síry, výroby a skladiště síranu amonného, výroby a skladiště dusičnanu amonného, výroby a skladiště ledku vápenatého, výroby a skladiště ledku amono-vápenatého, výroby a skladiště směšených hnojiv, výroby a skladiště močoviny, výroby a skladiště kyseliny dusičné, výroby a skladiště kyseliny šťavelové, skladiště minerálních olejů, jakož i při výrobě, kde prchají páry a plyny SO₂, a všude tam, kde se kyseliny a louhy vyrábějí nebo kde se tyto látky zpracovávají anebo jsou jako vedlejší produkt), třeba zabránit vzniku trhlin v betonové vrstvě, obalující tažené vložky vyloučením vysokohodnotné oceli, po případě snížením dovoleného namáhání oceli 10370 na 1000 kg/cm².

178. U ocelových (neobetonovaných) tahových prutů z oceli zvláštního průřezu [na př. táhel z oceli 10472 (Isteg) a 10492 (Toros), jež jsou jen po koncích kotveny do betonu], nelze upustit od koncových háků, není-li kotvení jinak zajištěno.

179. Pruty z oceli 10512 (Roxor) je dovoleno ohýbat za studena až do průměru 30 mm. Pruty o průměru větším než 30 mm se mohou ohýbat jen za tepla, při čemž nutno ohřát dostatečně dlouhý kus výztuže (rovný asi dvojnásobné délce oblouku) na stejnoměrnou teplotu 800 až 900° C, t. j. na červený žár (ve stínu). Za tepla ohnutá výztuž se pak musí nechat na vzduchu pozvolna vychladnouti. V teplém stavu nesmí být kladena na mokrou půdu, do vody nebo do sněhu a musí být chráněna před deštěm nebo sněhem.

180. Pruty z oceli 10492 (Toros) nebo 10472 (Isteg) je dovoleno ohýbat jen za studena.

181. Ocel 10512 (Roxor) lze stykovat též svařováním, jež má však provádět jedině výrobce této oceli, který ručí za její jakost, a to svými svářeči a jen elektrodami k tomu úředně vyzkoušenými. Při zaměstnání jiných svářečů nebo užití jiného druhu elektrod musí být provedeny dříve nové zkoušky.

182. Při svařování za chladného počasí nebo v zimě se doporučuje konce obou prutů, jež mají být svařeny, ohřát na délku asi 50 cm od místa budoucího svaru. Při chladnutí svařených prutů je třeba dbát stejných opatření, jako při ohýbání za tepla.

183. Tam, kde jde o výztuž z oceli zvláštního průřezu, jež má být svařována (podle ustanovení čl. 95 normy ČSN 1090-

1948), nutno prokázat jakost materiálu v každém jednotlivém případě buď přejímacími zkouškami nebo hutním osvědčením.

184. Jinak viz ustanovení normy ČSN 1090-1948 „Navrhování betonových staveb“.

II. Hospodárné užívání stavebnin pro jednotlivé části staveb.

Provádění staveb.

A. Základy.

a) Obytné a veřejné stavby.

185. Základy obytných domů nájemních a rodinných nejvýše o třech podlažích je zakázáno provádět ze železového betonu. Použije se zdiva kamenného nebo z jiného materiálu podle místních poměrů se zřetelem na nutné spojení s cementem a cihlami. Výjimky jsou přípustny jen, kde toho vyžadují zvláštní předpisy nebo místní poměry (na př. poddolovaná území, neúnosná půda a pod.).

186. U staveb o více než třech podlažích a u staveb veřejných nutno volbu základů ze železového betonu odůvodnit staticky, pokud jejich volba není dána zvláštními předpisy a místními poměry.

b) Průmyslové stavby.

187. U průmyslových staveb se smějí stavět základy z jiného staviva než z kamene nebo prostého betonu jen, kde to vyžadují statické a konstruktivní podmínky (velikost a způsob zatížení — dynamické otřesy, nosnost základové půdy a její povaha — nutnost zvláštního způsobu založení, způsob zakotvení konstrukce a pod.), platné předpisy nebo místní okolnosti.

B. Nosné konstrukce a stěny.

a) Všeobecně.

188. O používání koster ocelových nebo ze železového betonu platí ustanovení č. 154 až 156 oddílu I. této části.

b) Obytné stavby.

189. U obytných staveb se smí užít zdiva z pálených cihel nebo tvárnice z lehkého betonu nebo kamene či zdiva smíšeného. Pro plně pálené cihly je závazný formát 29×14×6,5 cm.

Možno použít také zvláštních tvárnice, jichž užívání bylo povoleno ministerstvem techniky, dále montovaných konstrukcí, avšak jen systémů schválených ministerstvem techniky a jen pokud nevyžadují větší množství oceli. Dřevěných tesařských konstrukcí se smí užít jen tam, kde povaha a účel stavby ne-připouští jiného řešení.

190. Pokud neplatí zvláštní konstruktivní předpisy, musí se volit tloušťky zdí jen staticky odůvodněné a zdí obvodových mimo to tak, aby při dostatečné tepelné akumulaci isolovaly stejně jako cihelná omítnutá zeď tloušťky 45 cm.

c) Veřejné stavby.

191. Podle účelu budovy nutno správně posoudit možnost snížení požadavků na tepelnou izolaci. Jinak platí stejná ustanovení jako u staveb obytných.

d) Průmyslové stavby.

192. Zde musí být dispozice navržena tak úsporně, jak to technické a provozní podmínky dovolují. Vzájemná poloha podpor musí být taková, aby nevyžadovala nevhodná konstruktivní opatření. Statické předpoklady musí vystihovat správně očekávaná zatížení.

193. Při užití dřevěných a ocelových konstrukcí musí být ~~úháno~~ ustanovení č. 152 až 154 oddílu I. této části.

194. Tloušťka zdi nesmí podstatně překročit míru odůvodněnou staticky, konstruktivně a provozními nároky na akumulaci tepla.

195. Pro stavby skladišť, menších továrních objektů a provozoven (jakož i hospodářských příslušenství) je vhodnější užít podle možnosti místo zdiva cihelného jiného zdiva náhradního (na př. tvárnice nebo montovaných dílců).

C. Stropy.

a) Obytné stavby.

196. Stropy musí vyhovovat ustanovení č. 158 a 159 oddílu I. této části. Stropů z hotových dílců z předpjatého nebo i železobetonu, jež ministerstvo techniky schválilo, buď pro úsporu dřeva přednostně užíváno.

b) Veřejné stavby.

197. U veřejných staveb se připouští stropy ze železobetonu, z hotových dílců nebo hospodárné konstrukce dřevěné. U nemocnic a léčebných ústavů se dřevěné stropní konstrukce nedovolují.

c) Průmyslové stavby.

198. U těchto staveb se užije stropních konstrukcí podle podmínek statických, bezpečnostních a provozních.

199. Rozpětí stropů a konstruktivní výška musí být voleny hospodárně co do spotřeby hmot, nebrání-li tomu nezbytné požadavky provozní.

200. Konsoly a balkonové nosníky se nesmějí nevhodně vykládat z nosné konstrukce ani neúměrně přetěžovat.

D. Střešní konstrukce.

a) Obytné stavby.

201. Dřevěné střešní konstrukce se doporučují z prken s hřebíkovými nebo lepenými spoji nebo jiných úsporných soustav, především z hotových dílců. O vazních trámech platí ustanovení č. 168 oddílu I. této části.

b) Veřejné stavby.

202. Zde platí ustanovení č. 201.

c) Průmyslové stavby.

203. U těchto staveb třeba se řídit ustanovením č. 157 oddílu I. této části.

204. Podle okolností nutno vždy uvážit, není-li správné užití konstrukce skořepinové místo obvyklých konstrukcí ze železobetonu. Přitom nutno dbát účelného vyřešení krytiny.

E. Okna.

205. U obytných staveb musí dřevěná okna vyhovovat normě (ČSN 2218—1947 „Dřevěná okna“). Úsporným typům dřevěných oken nutno dát přednost.

206. U veřejných staveb mohou být okna železná, pokud jsou z konstruktivních důvodů nutná.

207. U průmyslových staveb rozhodují při volbě oken důvody provozní a bezpečnostní.

F. Schodiště.

208. Schodiště ze železobetonu zhotovená na místě se u obytných staveb z cihelného zdiva nepřipouští. U veřejných a průmyslových staveb toto omezení neplatí.

G. Práce klempířská.

209. Provádění plechové krytiny u staveb obytných se zakazuje; u veřejných staveb možno ji užít ve zvláště odůvodněných případech.

210. U průmyslových staveb možno navrhnout plechové krytiny jen ve zvláště odůvodněných případech po předchozím úředním povolení.

H. Práce truhlářská.

211. Pro dřevěné dveře viz ustanovení norem ČSN 2021—1947 „Dveřní křídla“ a ČSN 2042—1948 „Dřevěné zárubně“.

Ch. Práce zámečnická.

a) Obytné stavby.

212. Není dovoleno zřizovat mříže v oknech, dveřích a nadsvětlicích. Ocelové zárubně se zřizují u dveří v požárních zdech a na půdu. Ocelová okna v obytných domech se zakazují. Pro vrchní kování oken a dveří se doporučuje užít náhradních hmot.

b) Veřejné stavby.

213. Zde platí stejná ustanovení jako u obytných domů, pokud účel stavby nevyžaduje určitý způsob provedení (nemocnice a pod.).

c) Průmyslové stavby.

214. Omezení uvedená pro stavby obytné neplatí. Nutno však dbát úspor oceli.

I. Instalace.

a) Obytné stavby.

215. Platí ustanovení části XI. Litinových trub možno použít jen, kde to dovozuje tato ustanovení. Rovněž tak ostatních trub kovových.

b) Veřejné stavby.

216. U nemocnic a jiných veřejných staveb možno výjimečně použít trub měděných. Pro méně důležité veřejné stavby platí ustanovení č. 215 obdobně.

c) Průmyslové stavby.

217. Podle provozních a stavebních poměrů se zde užije především trub kameninových, asbestocementových nebo z jiných náhradních hmot a jen podle nezbytné potřeby trub litinových.

J. Oplocení.

218. Ploty se smějí provést jen jednoduše s nejmenší možnou spotřebou oceli a dřeva. Drátěné pletivo se musí zavěsit na betonové sloupky. Pletiva v železných rámech ani železných sloupcích se nesmí užívat.

Stavby zemědělské a jiné.

219. Pro zemědělské stavby platí obdobně předchozí ustanovení tohoto oddílu pro stavby obytné, pokud odchylky nevyplývají z předpisů části II. této vyhlášky.

220. Pro stavby obchodních a řemeslnických provozoven platí obdobně předchozí ustanovení tohoto oddílu pro stavby průmyslové.

Část VII.

A. Podlahy a dlažby.

221. Aby doprava nebyla přetěžována, budiž při volbě hmot pro podlahy, dlažby a obklady stěn přihlíženo k místním poměrům a dbáno regionální výroby.

222. Pro nedostatek dřeva možno dřevěné podlahy provádět jen v nejnútnejší míře.

223. Podle místních poměrů (opatření odborných pracovních sil a materiálu) se použije keramických dlaždic, litého terazza, dlaždic terazzových, z pálené hlíny (terakoty) nebo strojně lisovaných cementových dlaždic. Použití dlažeb z cementových dlaždic ručně dusaných se pro bytové stavby nedovoluje.

224. Podle předchozích zásad se provedou podlahy a dlažby v jednotlivých místnostech takto:

a) v obytných místnostech a ložnicích podlahy vlýskové s použitím méně hodnotného dřeva (III. třídy) na hrubé podlahy,

b) v příslušenství (kuchyních, kuchyňských koutech, předstíních, lázních, klosetech, špižích, komorách) na podestách, v přilehlých chodbách a ve vestibulech podlaha z keramických dlaždic, xylolitu nebo jiných vhodných hmot,

c) v prádelnách betonová dlažba s cementovým páleným potěrem ve spádu, v ústředních prádelních dlažba z terazzových dlaždic, z litého terazza nebo keramická, položená na dobře izolující vrstvě;

d) v chodbách ve sklepech, ve sklepech na potraviny a pod dlažby betonové,

e) ve sklepech na uhlí dlažba betonová se zastřeným povrchem,

f) v kotelnách dlažba betonová, po případě kolem kotlů z keramických dlaždic,

g) na půdách musí být dlažba nespálná,

h) na uzavřených balkonech dlažba z dlaždic keramických nebo terazzových,

ch) na otevřených balkonech je nutné odborné a pečlivé provedení tak, aby byla zaručena dobrá izolace vodotěsná, na příklad možno volit úpravu: podkladní spádový beton na nosné desce ze železového betonu je téhož druhu jako beton desky. Na podklad se dá druhá vrstva z asfaltové malty o náležité tloušťce z asfaltového mastixu v dolní vrstvě měkkého, v horní tvrdšího s přimísením písku kaolinových nebo téže jakosti, po př. ostrého říčního písku o maximální velikosti zrna 7 mm. Na svislých stěnách nutno provést asfaltové sokly do výše minimálně 15 cm z nanášeného (špachtlovaného) pružného mastixu o tloušťce 6 mm se řádným připojením a vytažením pochozí dlažby na tento sokl do výše nejméně 6 cm.

Na tuto izolační vrstvu se dá dlažba, upravená podle lit. h), v náležitém spádu,

i) živnostenské provozovny musí být opatřeny vhodnou dlažbou podle platných předpisů. Především nutno dbát náležité dobré čistitelnosti a okolnosti při vhodné volbě dosažitelného materiálu.

B. Obklady stěn a soklů.

225. Pro obklady stěn a soklů uvnitř budov se použije keramických nebo skleněných obkládaček nebo jiných vhodných hmot. V lázních a u sprch nutno náležitým spárováním docílit dokonalé vodotěsnosti.

226. Obklady stěn se provedou keramickými nebo skleněnými obkládačkami

a) v lázních (do výšky nejvýše 165 cm),

b) v kuchyních u dřezů a sporáků (do výše 135 cm nad podlahou a v nejnútnejší potřebné šířce),

c) v klosetech a umývárkách veřejných a průmyslových budov.

227. Pro obklady vnitřních soklů se užije:

a) na schodištích buď těchto hmot, jako bylo použito k provedení dlažeb, nebo keramických nebo skleněných obkládaček,

b) v kuchyních mimo obložené stěny uvedené v č. 226, písm. b) keramických obkládaček v téže barvě jako obklad,

c) v klosetech obytných budov keramických obkládaček,

d) v předstínech při dlažbách rovněž keramických obkládaček,

228. Provede-li se u obytných budov obklad soklů ve fasádě, pak jen do výše přiměřené. K obkladu se užije kameninových obkládaček. Sokly z nanášené kameniny se u obytných, průmyslových a zemědělských staveb dovolují jen zcela výjimečně.

229. Splávky okenní se doporučuje provést z keramických okapnic.

230. U staveb průmyslových (i průmyslu výživy) a veřejných, zejména nemocnic a zdravotně sociálních ústavů, nutno přihlížet ke zvláštním požadavkům na tyto objekty při zachování účelné hospodárnosti.

Část VIII.

Provádění krytin a izolací.

A. Krytiny.

231. Zásadně nutno užívat tak zv. tvrdých krytin pálených, ostatních krytin jen v případech dále uvedených. Cementových drážkových tašek se smí užívat jen pro menší opravy dosavadních krytin.

I. Tvrdé krytiny.

232. Pro užívání tvrdých krytin se stanoví tyto směrnice:

a) taškové krytiny z tašek plochých, hladkých bez drážek čili bobrovek je nutno použít pro budovy ve větších průmyslových místech,

b) krytiny z tašek drážkových se použije jen pro tvarově jednoduché střechy,

c) krytiny z prejzů se použije jen pro opravy dosavadních prejzových krytin, po případě i pro význačné, památné a veřejné budovy a pro jiné budovy v památkově chráněných místech,

d) krytiny z vlnovek možno užít pro veřejné, význačné a památné budovy, pro ostatní budovy jen v oblastech, kde je výroba zavedena, nebo kde je možnost snadné dopravy,

e) přírodní břidlicí tuzemskou možno opravovat dosavadní břidlicové krytiny; na novostavby možno ji použít jen v blízkosti výskytu a výroby,

f) asbestocementové břidlice ve čtvercových deskách lze použít jen pro opravy dosavadních krytin břidlicových. Tam, kde toho vyžadují technické důvody nebo živnostensko-právní předpisy, v místech špatných povětrnostních poměrů a pro ostatní novostavby v okolí místa výroby lze kryt jen deskami z vlnitého eternitu.

II. Lepenkové krytiny.

233. Pro užívání lepenkových krytin se stanoví tyto směrnice:

a) se zřetelem na jakost materiálu se provádění krytin z jednoduché lepenky prozatím nepřipouští,

b) pro provisoria nutno užít dvojité lepenkové krytiny provedené ze dvou vložek impregnovaných lepenek, na hladko nebo s lištami, po př. z pískovaných lepenek č. 333,

c) pro živnostenské stavby (výrobní, skladiště a pod.) trvalého rázu možno použít dvojité lepenkové krytiny jako v písm. b), avšak s lepenkou č. 500 po případě se dvěma vložkami plsti. Pro snížení udržovacích nákladů možno pro tyto stavby užít i několikavrstvové tak zv. křemílkové krytiny ze dvou nebo tří vložek impregnovaných lepenek nebo plsti se zaválením křemílků do povrchového nátěru. Jinak možno s výhodou použít zvláštní lepenkové krytiny, na př. Ruberoidu, na hladko nebo s lištami,

d) u veřejných budov možno provést krytiny z litého asfaltu ve dvou vrstvách celkem tloušťky 18 až 30 mm, a to bude-li to nutno z důvodů architektonických,

B. Vodotěsnící izolace.

234. Vodotěsnící izolace musí bezpečně a trvale chránit stavbu proti vodě, zemní vlhkosti a vlivům atmosférickým. Nutno provést řádné přesahování a spoje.

235. O provádění vodotěsnících izolací v domech obytných a jiných platí:

a) základní nátěr (infiltrační) pro pevné spojení izolace s povrchem podkladu se provede vhodnými nátěradly (emulsi nebo suspensí), po případě nátěradly s organickými rozpouštědly,

b) krycí nátěr, tvořící pružnou isolační vrstvu, odolnou proti vodě a slabším kyselinám, se provede buď za horka tuhými nátěradly nebo za studena nátěradly s organickými rozpouštědly, po případě hustou emulsi nebo suspensí,

c) vodotěsnící izolace a lepenkové krytiny se smějí dělat jen za suchého počasí. Položená lepenka nesmí být přes noc ponechána bez nátěru.

236. Ploché střechy možno zřizovat, pokud je dána záruka řádného provedení a jakosti hmot.

237. Asfaltová izolace pod kouřovými kanály musí být chráněna vyzděnou vrstvou, na př. ze šamotových cihel.

Podzemní výtahové šachty musí být vodotěsně izolovány.

238. Izolace otevřených balkonů je popsána ve spojení s dlažbou v č. 224, písm. ch) části VII. této vyhlášky.

239. Podle místních poměrů (vlhkosti) na staveništi je nutno:

a) i tam, kde ve výkopech základů není zemní vlhkosti, provést vhodnou izolaci zdiva. Doporučuje se použití isolačních lepenkových pásů, asfaltovaných nebo dehtovaných z lepenky č. 500 s oboustrannou isolační vrstvou upnutých řádně do zdiva,

b) kde byla zjištěna ve výkopu základu zemní vlhkost, izolovat zdivo asfaltovým nebo dehtovým isolačním povlakem, sestávajícím z jedné vložky impregnované lepenky č. 500, asfaltované nebo dehtované, po případě vložky asfaltové plsti mezi dvěma isolačními vrstvami asfaltového nebo dehtového nátěru nebo tmele za předpokladu řádného upnutí do zdiva,

c) proti zvýšené zemní vlhkosti provést izolaci zdiva vložkovým povlakem, obsahujícím dvě vložky asfaltem impregnované lepenky č. 500 nebo dvě vložky impregnované plsti mezi třemi vrstvami asfaltových nátěrů,

d) proti beztlakové spodní vodě, aby izolaci zdiva provedl výhradně odborný asfaltér, a to vždy v takovém rozsahu, aby izolace na ohrožených místech zdiva tvořila celistvou uzavřenou ochrannou vrstvu, zamezující za všech okolností styk spodní vody se zdivem. Nebude-li jinak předepsáno, použije se tří vložek asfaltem impregnované lepenky v sestavení č. 333, č. 500 a č. 500 nebo tří vložek isolační plsti, mezi čtyřmi vrstvami asfaltových isolačních nátěrů,

e) při izolaci zdiva proti tlakové spodní vodě provést vždy zvláštní úpravu; musí ji provádět výhradně odborný asfaltér tak, aby tvořila celistvou, uzavřenou ochrannou vrstvu, po případě se vzduchovou izolací. Budiž pamatováno na odvod spodní vody vhodnou drenáží,

f) izolaci dělicích spar napojit vždy vodotěsně na izolaci zdiva; izolace se provede buď zvlhčením isolačního povlaku nebo ve zvláštních případech vložkou zaisolováním měděného žlábků do dělicí spáry. Uzávěry otvorů pro části potrubí procházející izolací se utěsní asfaltovaným asbestovým provazcem nebo ve zvláštních případech měděnou plechovou přírubou, přes něž se přetáhne isolační povlak,

g) litinová potrubí a hlavně kolena opatřit vždy na celém povrchu neporušenou asfaltovou isolační vrstvou k ochraně proti korozi. Porušený povrch nutno před zabudováním dodatečně na stavbě opatřit nátěrem.

240. Při vodách se škodlivými chemickými účinky nutno učiniti vhodná opatření na ochranu stavby,

C. Zvukové a tepelné izolace.

241. Použití izolací proti otřesům, hluku a vyšším teplotám se řeší případ od případu podle odborných výpočtů, daných platnými normami ČSN nebo platnými předpisy.

Část IX.**Navrhování a provádění ústředního vytápění.****A. Všeobecně.**

242. Ministerstvo techniky může stanovit, jaké druhy staveb mohou být vybaveny ústředním vytápěním a v jakém přednostním pořadí budou stavby zásobeny potřebným materiálem.

243. Projekty a výpis materiálu pro ústřední vytápění musí být vypracovány a podepsány odbornou topeňářskou firmou nebo úředně autorizovaným civilním inženýrem. Navrhovatel ručí svým podpisem též za správnost a účelnost projektu kotleny a správné dimensování komínů, přívodu vzduchu a ventilací, za vhodnost otopné soustavy a kotlů pro ústřední vytápění s hlediska hospodaření teplem a určení nejvýhodnějšího druhu paliva, jakož i s hlediska provozních poměrů a konečně za zachování všech dále uvedených směrnic. Při řešení rozvodu tepla se musí přihlížet k účelnému rozdělení podle provozních a povětrnostních poměrů. Počet skupin nesmí být ani nadbytečný ani nedostatečný.

244. Ve školních a závodních kuchyních, kantinách a stravovnách musí být postaráno o náležitý odsávání a odmlžování vzduchu.

245. Při teplovodních systémech v půdorysně rozsáhlých stavbách musí být voleny pro snížení váhy železa systémy s umělou cirkulací.

246. Pokud bude použito nových vzorů otopných ploch, musí mít vhodnou stavební hloubku, malou spotřebu materiálu, musí být výrobně jednoduché a levné a po stránce tepelné technické doporučeny Ústavem pro hospodárné využití paliv.

247. Při stavbě kotlen nutno použít pokud možno největších kotlových jednotek, ale vždy tak, aby to nebylo na újmu hospodárnosti provozu v přechodných dobách (jaro, podzim).

B. Všeobecné stavební pokyny:

248. Stropní trámy musí být uspořádány tak, aby nepřekážely vedení. Nutno pamatovat na dobré osvětlení a větrání kotlen z důvodů hygienických a bezpečnostních.

249. Obytné domy se doporučuje navrhout tak, aby bylo možno dodatečně zřídit ústřední vytápění; kde není možno zřídit ústřední vytápění ihned, nesmějí se instalovat žádné součástky tohoto vytápění. Naproti tomu není námitek, aby se zároveň se stavbou vyzdíl komín ústředního vytápění, jakož i drážky pro vedení. V budovách přízemních i patrových s méně než 16 obytnými nebo kancelářskými místnostmi a ve školách s méně než 5 učebnami se prozatím nepovoluje ústřední vytápění.

250. Vhodnou stavební úpravou třeba pamatovat na účelné soustředění místností speciálně vytápěných (v době prázdnin ve škole, v nočních hodinách v úřadech a pod.).

C. Nemocnice.

251. Lze použít veškerých hygienických systémů současné tepelné techniky, musí však býti dbáno možných úspor na váze. Zvláště je nutné pečovat o možnost snadného čištění otopných ploch. Vytápění operačních sálů žádá zvýšenou péči a je třeba pamatovat na 100% rezervu náhradním zdrojem.

D. Školy, tělocvičny, divadelní sály a pod.

252. Platí omezení poslední věty č. 249. Radiatory buďtež pokud možno montovány k nejvíce ochlazené stěně. Normálně budiž užito teplovodního vytápění se zvláštním přihlídnutím k účelnému dělení rozvodu a k regulaci; pro úspory materiálu není však zásadních námitek proti použití parního vytápění. Při

stavebách se stropy ze železobetonu možno volit systém vytápění sálavého. Rovněž není námitek proti vytápění teplovzdušným, pokud to bude hospodárné.

253. Tělocvičny, domy osvěty, divadelní sály, auly a jiné velké prostory, jichž se používá občasné, je třeba opatřit vytápěním teplovzdušným; není-li to možné, parním.

E. Úřední budovy.

254. Pro tyto budovy je účelné vytápění teplovodními systémy. Pokud jsou v úředních budovách byty a místnosti s delším, po případě nočním provozem (presidia, poradní sály, ústředny, vrátnice a pod.), musí být zapojeny na samostatné, avšak nikoli nadbytečně dimenzované větve. Jinak viz poslední větu č. 249.

F. Průmyslové budovy.

255. Pro vytápění provozních místností budiž zpravidla používáno teplovzdušných agregátů nebo žebrových trub, po případě i hladkých ploch. Budiž používáno vytápěcích soustav parních, teplovodních nebo horkovodních. Vzhledem k nynějšímu nedostatku kotlů je třeba využít pro vytápění také kotlů, sloužících k jiným účelům (provozním), jakož i přebytků tepelné energie při výrobě nebo odpadového tepla. Tam, kde jde o vytápění budov s provozem v jiné době, než je provoz dílenský, se doporučuje v některých případech použít akumulátorů tepla.

256. Bytové kolonie pro zaměstnance průmyslových závodů, pokud je to účelné a hospodárné a pokud je povoleno v nich zřídit ústřední vytápění, se připojují na kotelnu závodu, má-li podnik přebytek tepelné energie.

257. Pro vytápění nocleháren nutno navrhnout zjednodušené parní systémy.

G. Obytné budovy.

258. Ústřední vytápění u obytných domů se zřizuje jen tam, kde je to povoleno. (Viz též č. 249). Jsou-li domy, v nichž se zřizuje ústřední vytápění, sdruženy (ve skupinách nebo bloku), musí býti podle hospodárnosti provozu zřízena společná kotelná. Budiž dána přednost teplovodním systémům; kuchyňské prostory a koupelny je třeba vždy vytápět. Jako topné plochy se doporučují především radiatory, po případě jiná vhodná topná tělesa technicky odůvodněná.

259. Při stavbách o více než 8 podlažích nutno volit systémy, které snášejí vysoké provozní tlaky, nebo zařídit po výšce několik samostatných topných soustav téhož systému.

260. O vybavení sídlišť ústředním vytápěním bude rozhodováno jednotlivě.

Část X.

Kamna a sporáky.

261. Pokud bude užito spotřebičů plynových nebo elektrických, jsou dovoleny jen typy značkové Plynárenským vodárenským a zdravotně technickým svazkem (PVS) nebo Elektro-technickým svazem čs. (ESČ).

262. Pro lokální vytápění, pokud nebude stanoveno závazné značkování kamen, lze užít především těch typů kamen a sporáků, které mají všechny uzávěry zabroušeny, po případě jiných typů po dobrozdání Ústavu pro hospodárné využití paliv.

263. Velikost jednotlivých otopných těles je třeba přitom hospodárně a účelně stanovit tak, aby místnosti mohly být dostatečně vytápěny, na př. podle zásad uvedených v normě ČSN 1207—1935 „Kovová topidla na tuhá paliva (kamna, krbové vložky a sporáky)“.

A. Kuchyně.

264. V kterých oblastech má být používáno plynových a v kterých elektrických sporáků, rozhodne v zájmu celostátního

hospodaření energií s přihlédnutím k výrobnímu plánu koordináční komise Československých energetických závodů.

265. Sporáky na uhlí jsou železošamotové nebo krbové na nohách, čtyřplátové (16/16"). Pro větší domácnosti tam, kde není zavedena teplá voda, se použijí sporáky velikostí 18/33" s kamnovcem a sušárnou pod troubou na pečení.

266. Kachlových stolových sporáků přenosných v železná kostře se použije obdobně jako podle č. 265.

267. Kachlových sporáků tři až čtyřplátových s jednou troubou se použije pro nejmenší typy bytů.

268. Zemědělské domácnosti se mohou vybavit buď sporáky přenosnými o velikosti 4 a více plátů s jednou až dvěma troubami nebo i sporáky stavěnými na místě.

269. Kde jsou podle části XIII., č. 313 dány podmínky a kde to dovolují hospodářské důvody, nutno v každé kuchyni pamatovat na možnost připojení plynového nebo alespoň elektrického vařidla. V elektrických kuchyních buď pamatováno na možnost vytápění kuchyně.

270. V bytech, kde se používá plynového nebo elektrického sporáku, musí být umožněno lokálně vytápět alespoň jednu obytnou místnost.

271. Kombinace kuchyňského sporáku s kotlem pro ústřední vytápění se nedovoluje.

272. V kuchyních závodních a restauračních se řeší vytápění individuálně.

B. Obytné místnosti.

273. Pro obytné místnosti denně nebo často vytápěné lokálně na uhlí se použijí:

a) železošamotová kamna sálavá regulační, jednoduchá nebo stálozárná, a to o výhřevné ploše 0,8 až 1,2 m² pro otop jedné, po případě současně více místností zpravidla až do celkového obsahu 120 m³ nebo o výhřevné ploše 1,2 až 1,6 m² pro současný otop dvou nebo tří místností (otevřenými dveřmi nebo kamny vestavěnými do dělicích přček);

b) kachlová přenosná šachtová nebo stálozárná kamna;

c) kachlová kamna na nožkách, stavěná na místě.

274. V ložnicích kachlová (akumulační) kamna, v nichž se ukončí topení před spánkem, zvyšují bezpečnost.

275. Otop plynem nebo elektrickými akumulacími kamny možno připustiti jen tam, kde to dovolí energetické poměry (č. 264).

276. Obytné místnosti vytápěné nepravidelně a po krátkou dobu se opatří železošamotovými kamny o výhřevné ploše 0,7 až 1,2 m², při čemž se k úspoře paliva použije kouřových trubek o délce alespoň 1 m nebo kamnového nástavce. Tato kamna jsou vhodná i pro výpomoc při velkých mrazích tam, kde se jinak topí kamny v sousední místnosti.

C. Koupelny.

277. Pro koupelny se doporučují plynové průtokové ohřivače vody nebo elektrické zásobníky podle plánu koordináční komise Československých energetických závodů.

278. Pokud se použije uhelných lázeňských kamen, buď provedena tak, aby topeniště bylo těsně uzavíratelné (s pevným dnem pod popelníkem).

D. Jiné místnosti.

279. Pro kancelářské místnosti se hodí topidla obdobná jako v obytných místnostech (oddíl B).

280. Pro speciální stavby, pokud nejsou vytápěny ústředně, budiž použito topidel vhodné konstrukce a výkonnosti podle individuálního doporučení Ústavu pro hospodárné využití paliv.

Část XI.

Instalační předměty a zařízení.

281. Pro účelné a hospodárné vybavení stavby je třeba, aby stavební instalace byly navrhovány a prováděny vždy co nejšporněji podle těchto směrnic:

A. Instalační předměty.

282. Kuchyňský dřez se provede litinový smaltovaný s ne-smaltovanou hranou se snímatelným dubovým rámem nebo ze žárohlíny jako vzor č. 1254 podle katalogu Spojených keramických závodů, nár. podnik v Teplicích, dříve Dittmar-Urbach, vydání č. 180 v rozměrech 800 × 450 mm. Odpad syfonu musí mít průměr 40 mm, nástěnná baterie (pro teplou a studenou vodu), průměr 13 mm a otočné rameno. Použije-li se litinového dřezu dvoudílného, má mít rozměry asi 810 × 450 nebo 900 × 450 mm.

283. Vana pro koupelnu je buď rozměrů 1550 × 680 mm, má-li být obložena, nebo velikosti 1600 × 760 mm, stojí-li volně na nohách. Průměr odpadního syfonu i otvoru ve vaně je 50 mm. Syfon buď pro snadné čištění lehce přístupný.

284. Umyvadlo v koupelně se použije ze zdravotní keramiky, bez zadní stěny, jako vzor č. 642, 644 nebo 646 katalogu uvedeného v č. 282, o velikosti 650 × 470 mm nebo 560 × 420 mm, odsazené od zdi alespoň 3 cm. Dokud nebude možno tyto typy se zřetelem na vývoz vyrábět, dovoluje se užít umyvadla opatřeného zadní stěnou jako vzor č. 504, 503 nebo 505 téhož katalogu, o rozměrech 600 × 450 mm, 635 × 460 mm nebo 560 × 420 mm nebo podobných typů jako vzor č. 384, 383 nebo 385 téhož katalogu. Odpad syfonu budiž nejméně o průměru 32 mm, a přepad (i v otvorech přepadových) stejného průřezu jako výtokový otvor z mísy. Umyvadlo se vybaví nástěnnou baterií o průměru 13 mm s otočným ramenem, umístěnou mimo rovinu souměrnosti umyvadla a pokud možno společnou i pro vanu. Nebude-li k umyvadlu zavedena teplá voda, použije se výtokový ventil rovněž mimostředně umístěný o průměru 13 mm s otočným ramenem nebo výjimečně stojánkový ventil. Použije-li se umývátek, volí se jako vzor č. 229 a 239 téhož katalogu.

285. Záchodové mísy. Podle místních poměrů se použije splachovacích nádržek nebo, kde to tlak vody dovolí, jen tlakových splachovačů. Při splachovacích nádržkách se použije mís ze zdravotní keramiky vzoru Panama č. 150 až 150f katalogu uvedeného v č. 282 nebo vzoru Baltík č. 160 až 160d téhož katalogu nebo vzorů podobných. Při tlakových splachovačích se použije mísy vzor č. 153 téhož katalogu nebo podobného vzoru. Je-li kloset v koupelně, musí se použít sedátka s víkem.

286. Bidet, pokud se ho použije se zvolí vzoru č. 9083 nebo 9089 katalogu uvedeného v č. 282 nebo podobného vzoru.

287. Dětské klosetky do nemocnic se zvolí jako typ č. 156 katalogu uvedeného v č. 282.

288. Dětské vaničky jsou ocelové, smaltované, délky 90 cm nebo ze zdravotní keramiky jako vzor č. 306 nebo 307 katalogu uvedeného v č. 282.

289. Pro jiné účely lze použít dalších nutných předmětů, i když nejsou dosud typisovány.

B. Armatury.

290. Pro kuchyňský dřez se použije těchto armatur (označení T s číslicí znamená č. typů podle katalogu Povážských strojů, nár. podnik, závod Myjava, dříve Tauš, z r. 1944):

- a) baterie T 495, průměru 13 mm (1/2") nebo
- b) výtokového ventilu s otočným ramenem T 403 průměru 13 mm,
- c) lapače tuku jednodílného T 703 nebo dvoudílného T 702 (s jedním nebo dvěma rameny), k litinovým dřezům T 709,
- d) růžice T 222, růžice odpadní T 905,
- e) řetízku kuličkového T 20.

291. Pro vanu se použije:

- a) baterie T 1730 až 1733, avšak s otočným ramenem o průměru 13 mm, jen pro zvláštní účely o průměru 20 mm (3/4"),
- b) odpadního ventilu T 1451,
- c) řetězu článkového T 39 nebo kuličkového T 40,
- d) dvířek (k otvoru pro čištění) T 3620, rámečkových k vyplnění kachlíky, velikosti 30/15 cm,
- e) mydláků s držáky (místo držáků kovových) jako vzor č. 9196 katalogu uvedeného v č. 282 nebo keramických tvarovek koupelnových 30 × 15 cm nebo 15 × 15 cm.

292. Pro umyvadla se užije těchto armatur:

- a) baterie T 495 nebo
- b) výtokového ventilu T 403, výjimečně T 101 spolu s T 165 nebo T 167,
- c) syfonu T 1003 a T 1003 a průměru 32 mm (5/4"),
- d) růžice T 282, odpadní růžice T 905,
- e) řetízku článkového T 19 nebo kuličkového T 22.

293. Pro klosety s nádržkou se použije (označení K znamená, že vzory jsou vzaty z Katalogu vodních, plynovodních a parních armatur z r. 1936):

- a) plovákového ventilu K 690 o průměru 10 mm (3/8") a koule K 684,
- b) pádkového ventilu se závažím, násoskou, mosazným drátem a páčkou K 775, průměru 40 mm (6/4"), s vedením zajištěným proti vytažení,
- c) nárožního ventilu K 89 roh o průměru 10 mm (3/8"),
- d) táhla T 2681 nebo K 781 s porcelánovým nebo dřevěným držadlem,
- e) sedátkových závěsů T 2526, po případě T 2527,
- f) nástěnného vedení T 2516,
- g) sedadlových šroubů T 2528.

294. Při použití tlakových splachovačů:

- a) splachovač T 2503 (v katalogu zatím není uveden) o průměru 20 mm (3/4") s uzavíracím šoupětem K 3040 W upraveným pro montáž do zdi o průměru 20 mm (3/4"),
- b) splachovací trubka T 2584,
- c) závěsy jako u č. 293, písm. e),
- d) nástěnné vedení jako u č. 293, písm. f),
- e) sedadlové šrouby jako u č. 293, písm. g).

295. Pro bidet se použije soupravy T 908.

296. V každém bytě budiž alespoň jeden výtok upraven tak, aby bylo lze bez použití nástrojů nasadit hadici 13 mm světlého průměru se šroubením.

C. Patrubí.

I. Kanalizační potrubí.

297. U budov přízemních a jednopatrových se zakazuje užívat litinových trub odpadních. Kanalizační potrubí vodorovné musí být z kameniny, svislé z kameniny nebo z asbesto-cementových asfaltovaných trub.

298. Kameninových trub se použije ve stavebních délkách 600—1000 mm jako svislého kanalizačního potrubí nejvýše pro dvě podlaží domů (i vícepatrových).

Jako součást těsnění se použije konopných dehtovaných provazců a těsnění se zalije asfaltem. Ležaté kameninové potrubí

musí mít dostatečné krytí. Pro kameninové dvorní vpustě se použije plzeňského normálu $\varnothing$ 300 mm.

299. Asbestocementových trub, těsněných konopným provazcem a zalitých asfaltem se použije pro svislé kanalizační potrubí jen u budov nejvýše o dvou podlažích a pro odvětrávací potrubí vždy.

300. Zapojení instalačních předmětů. Při domovní kanalizaci zapojené do uliční stoky lze do jednoho svislého, odpadního potrubí jutovaných, asfaltových, ocelových nebo litinových tlakových vany, bidetu, umyvadla i kuchyňského dřezu, po případě od vpustí pro odvodnění dlažeb. U všech odvodňovacích předmětů kromě záchodové mísy musí být v tom případě použito hlubokých (asi 80 mm) vodních uzavírek a musí být postaráno o řádné odvětrání. Délka připojovacího potrubí od odpadního potrubí budiž co nejkratší.

301. Olověných trub se použije v co nejkratších délkách a jen tam, kde je toho nevyhnutelně třeba.

II. Vodovodní potrubí.

302. Ležaté potrubí. Při volném potrubí se použije trub jutovaných, asfaltových, ocelových nebo litinových tlakových s klínovými spoji a při volné montáži po případě přírubových. Pozinkovaných trub se využije ve výjimečných případech, po případě se svolením místní vodárny.

303. Stoupací potrubí se v obytných budovách (podobně jako v průmyslových) provede z ocelových, asfaltových trubek tak, aby jejich výměna při proděravění byla snadná.

304. V obytných domech nejvýše o třech podlažích nad terénem se vyvede stoupačka, která je nejbližší u vchodu na půdu, o průměru nejméně 25 mm nad úroveň půdy a opatří se ventilem, hadicovou spojkou a odvodněním v zámrzné části.

V obytných domech o více než třech podlažích nad terénem se provede nebo alespoň navrhne a stavebně připraví provedení zvláštní samostatné požární stoupačky v prostoru schodiště.

V průmyslových, veřejných, dopravních a zemědělských stavbách musí být dodržovány předpisy požární policie.

305. Uzavírací ventily se osazují na hlavním vedení, na spodním konci svislých stoupaček v přístupném místě a v bytech u všech ohřivačů a splachovačů. Při soustředěné instalaci se doporučuje použít jednoho uzavíracího ventilu pro celý byt na místě jednotlivých uzavíracích ventilů pro jednotlivé spotřebiče.

D. Příprava a rozvod teplé vody.

306. Při stavbách obytných domů o více bytech je přípustná ústřední příprava teplé vody a její rozvedení do bytů.

307. V domech o menším počtu bytů se doporučuje opatřit teplou vodu

- a) stejně jako v č. 306 nebo
- b) v každém bytě plynovým průtokovým automatem nebo elektrickým zásobníkem.

308. V rodinných domech se opatří teplá voda jako podle č. 307, písm. b). Není-li zamýšleno rozvádět teplou vodu, zřídí se koupelna s normálními uheľnými lázeňskými kamny 12", armaturou T 1820; přívodní potrubí musí mít průměr 13 mm a uzávěr K 89 roh.

E. Byty bez vody.

309. Ve zvláštních případech (na př. venkovské osídlení, nedostatek přípojek a pod.) nebudou byty vůbec vybaveny vodou.

Část XII.

Armatury.

310. Kromě armatur uvedených v oddílu B, části XI. se použije u obytných staveb těchto armatur:*)

Výtokové ventily typu č. K 1, K 3 světlosti 13 až 26 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1");

přímé ventily:

K 83 světlosti 13—50 mm ($\frac{1}{2}$ " až 2"),

K 89 roh světlosti 10—13 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{1}{2}$ "),

K 125 světlosti 13—32 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{5}{4}$ ");

hlavní ventily K 181 světlosti 20—40 mm ($\frac{3}{4}$ " až $\frac{5}{4}$ ");

navrtací kohouty K 206 světlosti 14—25 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1");

nástěnky K 247 průměru 13—26 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1");

prodloužení K 263 světlosti 13—26 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1"). Všechna prodloužení v délkách 10 až 100 mm;

čisticí šrouby K 263 světlosti 13—26 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1");

výpustné ventily K 270 světlosti 7 mm ($\frac{1}{4}$ ");

zátky K 272 světlosti 7 nebo 10 mm ($\frac{1}{4}$ " nebo $\frac{3}{8}$ ");

růžice K 316 světlosti 13—26 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1");

odpadní ventily:

K 364 světlosti 32—50 mm $\frac{5}{4}$ " až 2")

T 900 „ 32—50 mm „ „

T 901 „ 32—50 mm „ „ ;

řetízky a držáky k řetízkům T 21;

stříkací hubice:

K 464 světlosti 13—25 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1"),

K 478 světlosti 13—25 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1");

zahradní hydranty K 522 světlosti 20—40 mm ($\frac{3}{4}$ " až $\frac{5}{4}$ ");

závěsy pro klosetová sedadla K 2526 hladký vzor nebo K 2627 (pro opravy klosetů se zadním prkénkem);

hlavní plynové kohouty:

K 800 světlosti 13—80 mm ($\frac{1}{2}$ " až 3"),

K 805 světlosti 13—20 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{3}{4}$ "),

K 811 (klíče) světlosti 13—80 mm ($\frac{1}{2}$ " až 3");

plynové kohouty s křídlovou rukojetí:

K 812 světlosti 13—20 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{3}{4}$ ");

plynové kohouty na hadici:

K 863 světlosti 10—13 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{1}{2}$ ") — všechny podle nové konstrukce s ochrannou pojistkou,

K 860 podle nové konstrukce s ochrannou pojistkou 10—13 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{1}{2}$ ");

parní ventily uzavírací K 3001 světlosti 13—50 mm ($\frac{1}{2}$ " až 2");

*) Značka K značí, že jde o typ podle Katalogu vodovodních, plynovodních a parních armatur 1936, značka T, že jde o typ podle katalogu Povážských strojůren, n. p. (dříve Tauš 1944), značka J, že jde o typ podle katalogu Jindrova 1938, značka V podle katalogu Taušova z r. 1944.

zpětné ventily:K 3030 světlosti 13—50 mm ($\frac{1}{2}$ " až 2"),K 3038 světlosti 13—32 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{3}{4}$ ");**Peetova šoupátka:**K 3040 světlosti 13—50 mm ($\frac{1}{2}$ " až 2");**šikmé ventily:**V 5083 světlosti 13—50 mm ($\frac{1}{2}$ " až 2");**výpustné ventily:**K 270 světlosti 7 mm ($\frac{1}{4}$ ");**regulační kohouty:**J 4220 světlosti 10—32 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{5}{4}$ "),J 4221 světlosti 10—32 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{5}{4}$ ");**regulační ventily:**J 4222 světlosti 10—32 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{5}{4}$ "),J 4223 světlosti 10—32 mm ($\frac{3}{8}$ " až $\frac{5}{4}$ ");**plnicí a vypouštěcí kohouty:**J 4310 světlosti 10—26 mm ($\frac{3}{8}$ " až 1");**odvzdušňovací ventily:**J 4320 světlosti 3—10 mm ($\frac{1}{8}$ " až $\frac{3}{8}$ "),

J 4320a;

pojistné ventily:J 4333 světlosti 13—25 mm ($\frac{1}{2}$ " až 1"),J 4343 světlosti 13—32 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{5}{4}$ ");**teploměřová pouzdra:**J 4350 světlosti 13—20 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{3}{4}$ "),J 4351 světlosti 13—20 mm ($\frac{1}{2}$ " až $\frac{3}{4}$ ");**manometrové kohouty:**J 4511 světlosti 13 mm ($\frac{1}{2}$ ").

Pro jiné stavby než obytné se použije těchto i ostatních vyráběných armatur, povolených výnosem ministerstva průmyslu č. j. 313.417/48-VIII/4-1948 z 21. prosince 1948.

Část XIII.**Plynové spotřebiče a instalace.**

311. V obytných stavbách se smí používat jen plynových spotřebičů značkových Plynárenským, vodárenským a zdravotně technickým svazem (podle vyhlášky ministra průmyslu z 28. června 1946, č. 1505 Ú. l. I a z 13. června 1947, č. 637 Ú. l. I).

312. Pro nutné odvětrávání místností, kde se užije plynových spotřebičů jsou směrodatná příslušná ustanovení platných předpisů.

313. V místech, kde nejsou podmínky energetické dobře známy, nutno si před zavedením instalace pro plyn vyžádat posudek koordinační komise Československých energetických závodů, n. p.

314. Domovní instalace se zřídí podle platného plynového regulativu s použitím černých ocelových trubek.

*) Značka K značí, že jde o typ podle Katalogu vodovodních, plynovodních a parních armatur 1936, značka T, že jde o typ podle katalogu Povážských strojírů, n. p. (dříve) Tauš 1944, značka J, že jde o typ podle katalogu Jindrova 1938, značka V podle katalogu Taušova z r. 1944.

315. V zájmu bezpečnosti, správného hospodaření hmotami a úspory práce je třeba se řídit při instalaci plynových spotřebičů směrnici, normami a pokyny plynáren a dozorních úřadů.

316. Spotřebiče plynové, jichž možno účelně použít v budovách jsou:

- sporáky,
- průtokové ohřivače vody pro koupelny,
- průtokové ohřivače vody dřezové,
- vařidla,
- pečicí trouby,
- živnostenské a průmyslové spotřebiče,
- radiatory šesti, osmi a desetižebrové,
- ledničky a
- žehličky.

317. Ostatní pokyny jsou obsaženy v části X a XI. této vyhlášky.

Část XIV.**Elektrické instalace.**

318. Elektrické instalace mají vyhovovat platným předpisům ESČ a normám ČSN—ESČ (ČSN—ESČ 231-1948 „Hospodárna elektrisace v budovách a zemědělství“) s přihlédnutím k největší možné úspoře barevných kovů a jiných instalačních potřeb.

Smí se použít jen hmot, vyhovujících vyhlášce ministerstva průmyslu z 19. října 1945, č. 340/1945 Ú. l. I, o povinné kontrole a zkoušení elektrických výrobků, ve znění vyhlášek ji měnících nebo doplňujících.

319. Typy, jichž se použije na stavbách, jsou:

Tlačítko pod omítku s deskou z hnědého isolantu, 2A 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 418,

vypínač krabicový jednopólový pod omítku s kruhovou deskou z hnědého isolantu, 6A, 250 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10211,

přepínač seriový pod omítku s deskou z hnědého isolantu, 6A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10215,

přepínač střídavý pod omítku s deskou z hnědého isolantu, 6A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10216,

přepínač křížový pod omítku, jinak jako předešlý, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10217,

vypínač krabicový jednopólový na omítku, s víčkem z hnědého isolantu, 6A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10001,

přepínač seriový na omítku s víčkem z hnědého isolantu 6A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10005,

přepínač střídavý, jinak jako předešlý, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10006,

přepínač křížový, jinak jako předešlý, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 10007,

vypínač jednopólový, otočný, 6A, 250V, chráněný vzor do vlhka, s krytem z hnědého isolantu, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4933,

přepínač střídavý, téhož provedení jako předešlý vypínač, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4937,

přepínač seriový, jinak stejného provedení jako předešlý, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4938,

přepínač křížový, jinak ve stejném provedení jako předešlý, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4939,

přípojka sporáková nástěnná jednopólová, s krytem z hnědého isolantu, nulovou svorkou a objímkou E 14 pro doužnavku, 25A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 12511,

přípojka sporáková, trojpólová, jinak stejného provedení jako předešlá, avšak 25A, 380V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 32511,

přípojka sporáková trojpólová, s nulovou svorkou, zapuštěná, 25A, 380V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 32528,

vypínač stiskací trojpólový, v provedení do vlhka, 15A, 380V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 15-IIIv,

vypínač jako předešlý, avšak 25A, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 25-IIIv,

vypínač stiskací jednopólový, 15A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 15-Ie,

vypínač stiskací jednopólový na zaplombování, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 25-Ie,

vypínač trojpólový, jinak jako předešlý, 25A, 380V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 25-IIIe,

vypínač stiskací, trojpólový, 15A, 380V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 15-IIIe,

vypínač stiskací, trojpólový, 60A, 380V, na př. výrobek MEZ, n. p., Olomouc, typ kat. č. SVC 60,

vypínač otočný jednopólový, v nevýbušném provedení, 10A, 250V,

přepínač seriový, téhož provedení jako předešlý, 10A, 250V,

přepínač střídavý, téhož provedení jako předešlý,

přepínač křížový, téhož provedení jako předešlý,

zásuvka dvojpólová s ochranným kolíkem pod omítku, s deskou z hnědého isolantu, 10A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4147i,

zásuvka dvojpólová s ochranným kolíkem na omítku, s víčkem z hnědého isolantu, 10A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4110i,

zásuvka dvojpólová s ochranným kolíkem, chráněný vzor v provedení do vlhka, s krytem z hnědého isolantu, se sklápěcím víčkem, 10A, 250V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 5575,

zásuvka ve stejném provedení jako předešlá, avšak blokováná, 10A, 250V,

objímka stropní (přímá), s kovovým závitem E 27 a keramickým ořechem, s krytem z bakelitu, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1120-17,

objímka nástěnná (šikmá), jinak stejná jako předešlá, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1120-18,

objímka nevýbušná se závitem E 27, s pevným závěrem III, na př. výrobek Elektrosvitu, n. p., typ kat. č. 121,

skříň pro přechod z kabelového vedení na pancéřovou trubku nebo chráněný vodič, litinová nebo z lisované isolační hmoty, a to ve třech velikostech, pro vodiče do průřezu od $4 \times 1,5 \text{ mm}^2$ do $4 \times 6 \text{ mm}^2$, pro průřezy od $4 \times 6 \text{ mm}^2$ do $4 \times 25 \text{ mm}^2$ a pro vodiče průřezů 4×25 až $4 \times 50 \text{ mm}^2$,

rozvaděč o spojích přístupných zepředu, se všemi součástmi krytými, podobný rozvaděčům OCEP, na př. výrobek fy MEZ, n. p.,

svorky závitové z isolantu, systému Weco, do $2,5 \text{ mm}^2$ takového provedení, které nedeformuje vodič, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 444,

svorky závitové do 6 mm^2 , jinak stejné jako předešlé, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 446,

svorky Conex do krabic, porcelánové, pro vodiče do průřezu $4 \times 1,5 \text{ mm}^2$, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 610,

svorky jako předešlé, avšak do $4 \times 2,5 \text{ mm}^2$, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 611,

nulová svornice, 60A, 500V, se čtyřmi odbočkami, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 2137,

nulová svornice, 25A, 500V, s pěti odbočkami, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1139,

svorkovnice krabicová průběžná, do vlhka se dvěma vývody, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4012a,

svorkovnice krabicová úhlová, jinak ve stejném provedení jako předešlá, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4012,

svorkovnice krabicová odbočná, se třemi vývody, tvaru T, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4013,

svorkovnice krabicová křížová, se čtyřmi vývody, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4014,

svorkovnice krabicová universální, odbočná, s jedním až 6 vývody (4 vývody na stěně, 1 vývod na dně, 1 vývod na víku), na př. výrobek Kablo, n. p., Bratislava typ kat. č. U,

vývodka jednoduchá pro chráněný vodič, na př. výrobek Kablo, n. p., typ kat. č. VVD,

dvojitá vývodka, na př. výrobek Kablo, n. p., typ kat. č. DVP 2,

zátky uzavírací pro závitů pancéřových trubek o světlosti 13,5 až 29 mm, na př. výrobek Kablo, n. p., typ kat. č. 317,

koncovka pro chráněný vodič, na př. výrobek Kablo, n. p., typ kat. KZ 1, KZ 2,

nástavec redukční NA, na př. výrobek fy Kablo, n. p.,

přechodka na venkovní vedení z chráněného vodiče,

příchytka pro chráněné vodiče vnějšího průměru 9 až 18 mm, na př. výrobek fy Kablo, n. p., vzor A,

příchytka pro chráněné vodiče vnějšího průměru 17 až 25 mm, na př. výrobek fy Kablo, n. p., vzor B,

oka kabelová, lisovaná, podle normy ČSN—ESČ 102,

sokl pojistkový, podélný, E 27, 25 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1725,

hlavice pojistková, E 27, 25 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1831,

kroužky styčné E 27, 6 až 25 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1826 až 1830,

sokl pojistkový E 33, 60 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1726,

hlavice pojistková E 33, 60 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1839,

kroužky styčné E 33, 35 až 60 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1836 až 1838,

patrony pojistkové E 27, 2 až 25 A, 500 V, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1818 až 1824,

patrony pojistkové E 33, 35 až 60 A, 500 V (380 V), na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 1833 až 1835, (1833C-1835C),

sokl pojistkový, vestavný, E 27, 25 A, 500 V, s ochranným porcelánovým kroužkem, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4725 k,

sokl pojistkový, vestavný, E 33, 60 A, 500 V, s ochranným porcelánovým kroužkem, na př. výrobek Elektro-Pragy, n. p., typ kat. č. 4726 k.

320. Přípojek sporákových trojpólových, uvedených v č. 319, se použije i pro připojení dvojpólová.

Svorkovnice krabicových, uvedených v č. 319, se používá do průřezu $2,5 \text{ mm}^2$ a vnějšího průměru 15,5 mm.

321. Jiných druhů, než které jsou uvedeny v č. 319, a výrobků jiných firem, na př. Elektro-Pragy, n. p., Elektrosvitu, n. p., Kablo, n. p., a pod., možno též použít podle potřeby, zejména

pokud jde o výrobky, hromadně vyráběné k 1. lednu 1949, až do hospodárného využití výrobních zařízení, avšak nutno vždy dbát při jejich volbě hlediska hospodárnosti staveb a úspor hmot.

322. Rozvodní: se použije podle předpisů ESČ.

323. Pro zařízení hromosvodů viz ustanovení norem ČSN — ESČ 113-1933 „Hromosvody“ a ČSN — ESČ 134-1935 „Součásti hromosvodů“ se zřetelem na vyhlášku ministerstva průmyslu o používání mědi.

324. Se zřetelem na nutnou úsporu pláštových trubek, bude nutno při elektrických instalacích používat většinou černých trubek papírových v rozsahu vymezeném vyhláškou ministerstva průmyslu, po případě vhodně sdružovat některá vedení.

Část XV.

Stavební kování.

325. V obytných domech se podle potřeby použije tohoto stavebního kování:

zajišťovací (fasonové) kolíčky ze slitiny zinku $DZn-Al_4-Cu_1$ podle ČSN 1071-1943 se zářezem délky 35 mm pro vlysy a délky 65 mm pro rámy oken všech druhů;

závěsy okenní délky 100 mm (dosud obvyklé označení jako $\frac{8}{4}$) s čepem na čep pro vnitřní křídla oken se sdruženými křídly řady V podle normy ČSN 2218-1947, $\varnothing$ čepu 9 mm, křídla z plechu tlustého 2 mm,

délky 80 mm (dosud obvyklé označení jako $\frac{6}{4}$) s čepem na čep, pro křídla oken jednoduchých a dvojitých, $\varnothing$ čepu 9 mm, křídla z plechu tlustého 2 mm,

délky 50 mm s vrchním křídlem širokým 20 mm a spodním 20 mm pro venkovní křídla oken se sdruženými křídly, $\varnothing$ čepu 7 mm, křídla z plechu tlustého 1,5 mm,

šrouby spojovací o délce 56 mm, šroub ocelový se čtyřhrannou hlavou, zdířky z vhodného barevného kovu;

válečkové uzávěry pro okna jednokřídlová i dvoukřídlová, a to pro křídla vyšší než 50 cm typu jako č. 806, pro křídla nižší typu jako č. 808 katalogu fy Vichr a spol., Praha — 1938 (dále V) při střední šířce od středu trnu 14 mm $\pm$ 0,5, otvor v ořechu 6×6 mm;

uzávěry jazýčkové pro okna jednokřídlová nižší 50 cm, a to typu V č. 208, po případě s lisovaným ořechem, s otvorem v ořechu čtyřhranném 6×6 mm;

stavěče okenních křídel pro okna se sdruženými křídly, s fibrovými vložkami, pakované proti rzi, typu V č. 824, pro dvojitá okna použije se sklapky podle č. 88 (ceníku Vichr), avšak z lehkého kovu;

lanová ventilační zařízení s pokovenou rukojetí normálního provedení i se dvěma zámkami pro široká křídla, jichž lze zatím užít i pro ventilační klapky oken se sdruženými křídly;

páková ventilační zařízení litá, eventuálně zčásti lisovaná s poniklovanou rukojetí (nehodí se pro dvojitá okna fošnová);

sklapky pro malá křídla a ventilační klapky, typ Branka č. 308;

lavičnický délky 100, 120 a 140 mm k připevnění šrouby;

závěsy dveřní: pro dveře široké 60—90 cm použije se závěsů 100 mm (místo dosavadních $11\frac{1}{4}$) s čepem na čep, čep $\varnothing$ 12 mm, křídla z plechu tloušťky 3 mm. Pro větší křídla použije se závěsů 120 mm (místo dosavadních $12\frac{1}{4}$) s čepem na čep, čep $\varnothing$ 12 mm, křídla z plechu tloušťky 3 mm,

zámký vesměs zadlabané, šířky 80 mm (jen u dveří balkonových 70 mm). Všechny zámký tloušťky 11 mm kromě zámků desických, které jsou 14 mm tlusté. Otvor ořechu 8×8 mm,

pro domovní dvéře se závorou a střelkou bez převodu, tloušťky 14 mm s vložkou,

pro vstupní dvéře bytové, zámek se závorou a střelkou s převodem, buď s vložkou tloušťky 11 mm nebo dosický tloušťky 14 mm, se třemi klíči,

pro koupelny a záchody se střelkou na zajištění, po případě s opatřením na odjištění zvenku, prodloužením trnu téhož průměru jako u půloliv (viz dále), aby bylo možno odjistiti uzávěr z venku trnovým klíčem,

pro ostatní dvéře bytové obyčejný zámek se závorou a střelkou, tloušťky 11 mm, s jedním klíčem,

pro podružné místnosti (špiže a pod.) obyčejný zadlabaný zámek na klíč;

vrchní kování dveří z hliníkové slitiny, tvaru sekyrkového o délce dveřních klik 100 mm od osy trnu (připojení na trn, jenž je rozdvojen a vroubkován, fasonovým kolíčkem);

štítky k zámkům ze slitiny GAL-NGr 37 mm široké 240 mm dlouhé;

knoflíky o průměru 40 mm pro vstupní dveře;

půlolívy se štítky pro okna, téhož tvaru jako kliky, o délce 60 mm s čepem 6×6 mm,

nárazníky okenní o třech dírkách,

spojky ventilačních křídel oken dvojitých,

kyvadlové ocelové závěsy pro dveře kyvadlové pro tloušťku křídla 40 mm, Ess č. 70/36,

stavěče dveřní, typu Branka č. 3933,

pákové zástrčky (překlopovací pro dvoukřídlové dveře, typu V 527, celkové délky 330 mm pro křídla podle normy ČSN 2021-1947 „Dveřní křídla“—anebo 450 mm pro křídla větší,

zavírače dveří pro dveře domovní, typu Brano (fy Branka) nebo typu Diktator (fy Vichr),

ochranné plochy (okopné) 150 mm vysoké, z hliníkové slitiny pro dveře domovní a kyvadlové,

lišty hliníkové proti zatékání pro dveře balkonové,

rukojeti 600 mm dlouhé, profil 30/2 mm, s vyhnutými objímkami z hliníkové slitiny,

vhoz na dopisy s rámečkem na jmenovku (visitku) a kukátkem pro rodinné domky,

rámečky na jmenovku (visitku) s kukátkem pro bytové dveře nájemních domů.

Vrchní kování dveří a oken může být též z bakelitu.

Část XVI.

Sedlové a pultové světlíky s beztmelým zasklením.

326. Za závazné se prohlašují typy sedlových a pultových světlíků a stěn s beztmelým zasklením uvedené v katalogu vydaném v roce 1949 instalačními závody, národním podnikem, Praha.

Část XVII.

Výjimka pro stavby typisované.

327. Ustanovení této vyhlášky neplatí, pokud jsou v rozporu s typovými plány vydanými ministerstvem techniky.

Část XVIII.

Závěrečná ustanovení.

328. Nedotčena zůstávají ustanovení směrnic vydaných podle platných předpisů pro stavebně-technická opatření proti leteckým a jiným podobným útokům.

329. Tato vyhláška platí pro stavby, s nimiž nebylo v den počátku účinnosti této vyhlášky ještě začato; u staveb již začatých budiž těchto ustanovení dbáno všude, kde tomu nebrání technické nebo jiné závažné důvody.

330. Výjimky z této vyhlášky povoluje v odůvodněných případech ministerstvo techniky.

331. Tato vyhláška neplatí pro stavby vojenské ani pro stavby železniční souvisící s provozem drah.

332. Ustanovení dřívějších vyhlášek vydaných podle § 15 zákona ze dne 7. března 1947, č. 42 Sb., o některých opatřeních ve stavebnictví souvisejících s dvouletým hospodářským plánem, (vyhlášky z 21. dubna 1947, č. 408 Ú. l. I, z 29. září 1947, č. 1033 Ú. l. I a I. díl vyhlášky ze dne 16. března 1948, č. 676 Ú. l. I) platí jen pro dokončení rozestavěných staveb; jinak se zrušují.

333. Přestupky této vyhlášky se trestají podle § 21 vl. nař. č. 296/1948 Sb.

334. Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem uveřejnění v Úředním listu.

Ministr:

Prof. Dr. Ing. Šlechta.

615.

VYHLÁŠKA ministerstva výživy

ze dne 31. května 1949

o příplatcích za dodávky prasat v r. 1949 nad stanovený
dodávkový úkol.

Ministerstvo výživy vyhláší podle §§ 1 a 6 dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 118 Sb., o opatřeních v řízení výživového hospodářství, v dohodě s ministerstvem zemědělství:

§ 1.

(1) Za podmínek, uvedených v §§ 3—5, obdrží:

- a) zemědělci, kteří uzavřeli podle § 6, odst. 1 vyhlášky ministerstva výživy ze dne 28. ledna 1949, č. 298 Ú. l. I, s Ústředím pro hospodaření se zemědělskými výrobky (dále jen „Ústředí“) smlouvu o výkupu a dodávce zemědělských výrobků,
- b) veřejné výkrmny prasat,
- c) národní podniky Čs. státní statky a Čs. státní lesy a
- d) veřejnoprávní korporace, pokud provozují zemědělské závody, za dodávky jatečných prasat pro veřejné zásobování v r. 1949 nad stanovený dodávkový úkol prasat (dále jen „vícedodávky“), uskutečněné v měsících červnu až září 1949, příplatky uvedené v § 6.

(2) Příplatky podle odstavce 1 obdrží též osoby, které — ačkoliv nepodléhají dodávkovému úkolu prasat podle vyhlášky citované v odstavci 1 — dodají v r. 1949 v měsících červnu až září jatečná prasata pro veřejné zásobování.

§ 2.

(1) Dodávkovým úkolem podle § 1, odst. 1 se rozumí dodávkový úkol prasat, určený podle § 3, případně podle § 5, odst. 1 vyhlášky ministerstva výživy z 28. ledna 1949, č. 298 Ú. l. I.

(2) Byl-li dodávkový úkol prasat podle odstavce 1 dodatečně snížen, přihlíží se pro účely této vyhlášky pouze ke snížení:

- a) poskytnutému na plochu osetou lnem,
- b) provedenému v důsledku opravy, zjistí-li okresní národní výbor, že podklady převzatého výrobního nebo dodávkového úkolu jsou nesprávné.

§ 3.

Podmínky pro přiznání příplatků za vícedodávky prasat jsou, že dodávající osoba:

1. má dodávkový úkol skotu zcela splněn,

2. má zajištěno splnění svých výrobních úkolů skotu a prasat v r. 1949, k nimž se zavázala smlouvou o výrobě zemědělských výrobků, uzavřenou podle vyhlášky ministerstva zemědělství ze dne 30. ledna 1949, č. 296 Ú. l. I a

3. řádně plní své dodávkové úkoly mléka.

§ 4.

(1) Na plnění dodávkového úkolu prasat se pro účely této vyhlášky počítá pouze dodávka jatečných kusů pro veřejné zásobování. Držba obecního (veřejného) kance, jakož i prodej selat, plemenných a užitkových prasat se pro účely přiznání příplatku nepočítá na plnění dodávkového úkolu.

(2) Na plnění dodávkového úkolu skotu (§ 3, č. 1) se pro účely této vyhlášky počítá dodávka jatečného skotu pro veřejné zásobování, jakož i prodej užitkového dobytka podle ustanovení § 10 vyhlášky ministerstva výživy z 28. ledna 1949, č. 298 Ú. l. I, s výjimkou prodeje plemenného dobytka na aukcích nebo se souhlasem okresního národního výboru ze stáje; držba obecního (veřejného) býka se nepočítá na plnění dodávkového úkolu. Náhradní plnění dodávkového úkolu skotu dodávkami prasat je pro účely přiznání příplatku všeobecně přípustné.

(3) U dodávkových úkolů mléka (§ 3, č. 3) se posuzuje, zda byl splněn dodávkový úkol za celou dobu od počátku roku až do vzniku nároku na příplatek.

§ 5.

(1) Pro splnění podmínek, uvedených v § 3, čís. 1 až 3 je rozhodující stav ke dni vícedodávky prasat. Splní-li dodávající některou z těchto podmínek teprve dodatečně po dni vícedodávky, přizná se mu příplatek až po dodatečném splnění chybějící podmínky.

(2) O splnění podmínek, uvedených v § 3, pod čís. 2 a 3, vydá místní národní výbor dodávající osobě písemné potvrzení.

§ 6.

(1) Výše příplatku za každý, nad dodávkový úkol dodaný 1 kg ž. v. prasat je odstupňován podle toho, v kterém měsíci byla vícedávka prasat uskutečněna.

(2) Příplatek podle odstavce 1 činí:

v měsíci:	za 1 kg ž. v. prasat:
červnu	21 Kčs
červenci	21 Kčs
srpnu	18 Kčs
září	15 Kčs

(3) Při dodatečném přiznání příplatku podle § 5, odst. 1, druhá věta je rozhodující měsíc vícedodávky prasat bez ohledu na to, kdy byly dodatečně splněny další podmínky nároku.

§ 7.

(1) Příplatky vyplácí Ústředí, a to buď prostřednictvím zemědělských družstev nebo vlastními pobočkami.

(2) S výjimkou dodatečné výplaty podle § 5, odst. 1, druhá věta se příplatek vyplácí současně s tržovou cenou za jatečný kus z vícedodávky.

§ 8.

Ústředí vydá k provedení této vyhlášky se souhlasem ministerstva výživy a ministerstva zemědělství bližší směrnice.

§ 9.

Přestupky této vyhlášky a jejich prováděcích předpisů se trestají podle §§ 8 a 9 dekretu č. 118/1945 Sb., ve znění zákona č. 274/1948 Sb.

§ 10.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 1949 a platí pouze v českých zemích.

Ministryně:

Ing. Jankovcová v. r.

616.

VYHLÁŠKA ministerstva výživy

ze dne 31. května 1949

o řízení výkupu, skladování, opracování, zpracování, oběhu a rozdělování zemědělských výrobků Ústředím pro hospodaření se zemědělskými výrobky a výjimkách z jeho výhradního oprávnění tyto výrobky vykupovati.

Ministerstvo výživy vyhlašuje podle § 3, odst. 1, písm. b), odst. 2 a odst. 4 a § 5, odst. 1 zákona ze dne 2. prosince 1948, č. 278 Sb., o Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky a podle §§ 1 a 6 dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 118 Sb., o opatřeních v řízení vyživovacího hospodářství, ve znění zákona ze dne 1. prosince 1948, č. 274 Sb., v dohodě s ministerstvem zemědělství:

§ 1.

(1) Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky (v dalším jen „Ústředí“) přísluší pokud se týče výrobků uvedených v § 2 upravovat (směrnicemi, příkazy a zákazy) po stránce hospodářské

1. způsob výkupu a odbytu, třídění, čištění, zkoušení jakosti, balení, označování a přepravu, jakož i oběh obalů,

2. rozsah, způsob a podmínky skladování a tvoření zásob,

3. zpracování a opracování dále povolovati s hlediska hospodářského změny strojních zařízení a stavební změny provozoven opracovatelských a zpracovatelských podniků, jakož i veřejných jatek, s výjimkou národních podniků,

4. zpracování a opracování ve mzdě pro zemědělce a jeho podmínky,

5. výrobu krmivových směsí a určovati látky, kterých se nesmí používat ke krmným účelům,

6. vydávání dokladů, vedení záznamů a podávání hlášení o činnostech a skutečnostech uvedených pod č. 1—5.

(2) K opatřením všeobecné povahy podle odstavce 1, č. 5 jest třeba schválení ministerstva zemědělství.

§ 2.

(1) Oprávnění uvedená v § 1 vztahují se na tyto výrobky, pokud nejde o osiva, semena, sádě a užitková zvířata:

1. obilí, t. j. všechny druhy vymláčené a nevymláčené (luštěné a neluštěné), pšenice, žito, ječmene, oves, kukuřice, pohanky a prosa, jakož i směsi, obsahující některou z těchto plodin,
2. luštěniny, t. j. hrách, čočka, fazole, soja, čirok, víkev, koňský bob, peluška, lupina, cizrna a směsi z nich,
3. olejniny, t. j. řepka, řepice, hořčice, semeno lněné, konopné a slunečnicové, mák, lníčka, světlíce a ohnice,
4. čekanka, t. j. čerstvé kořeny čekanky,
5. krmiva, t. j. veškerá krmiva rostlinného, živočišného a nerostného původu, zejména krmné obilí, krmné luštěniny a směsi, krmná řepa, krmná mrkev a jiné krmné okopaniny, vedlejší výrobky a odpady získané při zpracování obilí, luštění a olejin, jako otruby a šroty všeho druhu, pokrutiny, sladový květ, dále sušená řepa ke krmení, řepné řízky sušené, melasa ke krmení, melasová krmiva všeho druhu, bramborové vločky ke krmení, sušené pivovarské kvasnice, sušené mláto všeho druhu, sušené výpalky všeho druhu, zlomková rýže, sušené ryby a rybí moučky, kostní moučky, vápno ke krmení, krmivové směsi, t. j. směsi vyjmenovaných krmiv a směsi těchto krmiv s jinými krmivy, dále seno a sláma všeho druhu a stelivová rašelina,
6. mlýnské výrobky, t. j. mouka a jiné mlýnské výrobky z obilí a luštěnin,
7. brambory a výrobky z nich, kromě lihu,
8. škrob získaný z jakékoliv suroviny a jeho deriváty,
9. řepa cukrovka,
10. zelenina všeho druhu,
11. ovoce všeho druhu,
12. lesní a divoce rostoucí plody,
13. jedlé houby čerstvé i sušené,
14. vinné hrozny a víno získané z vinných hroznů, jakož i vedlejší produkty získané z vinných hroznů, jako rmut, druhotné mošty a matoliny,
15. léčivé, kořeninové a aromatické rostliny (pěstované i divoce rostoucí) a kořeny,
16. chmel k účelům pivovarským, t. j. sušené hlávky samičích rostlin kulturních odrůd chmele obecného,
17. jatečná zvířata, t. j. skot (volí, býci, bývali, krávy, jalovice a telata), vepřový brav (prasata všeho druhu včetně prasnic, řezanců, kanců, běhounů a selat), skopový brav (berani, skopei, ovce a jehňata), všechny druhy koní včetně hříbat, mezí, muli a osli, jakož i kozy včetně kůzlat,
18. maso čerstvé, nasolené, naložené, mražené nebo jinak konzervované z jatečných zvířat uvedených pod č. 17,

19. masné a uzenářské výrobky, jakož i maso, masné a uzenářské výrobky ve vzduchotěsně uzavřených obalech a jiné výrobky, pokud toto zboží je vyrobeno zcela nebo částečně z masa jatečných zvířat uvedených pod č. 17,
20. masité droby (vnitřnosti) všeho druhu,
21. střeva přírodní a umělá všeho druhu a v jakémkoliv stavu, měchýře a žaludky jatečných zvířat,
22. vedlejší jatečné produkty a odpady při porážení jatečných zvířat,
23. ryby sladkovodní a mořské všeho druhu, čerstvé a jakkoliv konzervované,
24. korýši a měkkýši,
25. výrobky z ryb sladkovodních i mořských, korýšů a měkkýšů,
26. zvěřina všeho druhu rozrušená i nerozrušená a výrobky z ní,
27. sádlo všeho druhu, syrové i škvášené, slanina, lůj syrový i škvášený,
28. mléko a mléčné výrobky, t. j. mléko kravské všeho druhu, též zahuštěné a sušené, máslo (též přepouštěné), smetana, jogurt, mléčné nápoje a ostatní speciální výrobky z mléka, sýry a tvaroh,
29. drůbež, t. j. husy, kachny, slepice, kohouti, kapouni, kuřata, krocani, krůty a perličky, živé i zabitě (a výrobky z nich),
30. vejce drůbeží,
31. výrobky z vajec, t. j. vejce sušená neb mražená a oddělené žloutky a bílky, jakož i vaječné náhražky,
32. med včelí a včelí vosk,
33. peří drůbeže uvedené pod č. 29, pokud je vlastnictvím Ústředí neb jeho členů a jimi zpracovávané.

(2) Oprávnění uvedená v § 1, odst. 1, č. 1 a 6 se vztahují na vlnu skopového bravu vykupovanou od chovatele.

§ 3.

(1) Předpisy, jimiž byly:

- Svaz pro hospodaření obilím,
- Svaz pro brambory a škrob,
- Svaz zahradnicko-vinařský,
- Svaz pro dobytek, maso a ryby,
- Svaz pro mléko a tuhy,
- Svaz pro drůbež, vejce a med,
- Svaz pro chmel, slad a pivo,
- Svaz pro řepu a cukr,
- Obilní společnost pro Slovensko v Bratislavě,
- Slodob, Svaz slovenských rolnických dobytčárských družstev v Bratislavě,
- Mlékařské ústředí v Bratislavě,
- Syndikát pro úpravu pěstování, zpracování a odbytu papriky se sídlem v Brně,
- Syndikát pro úpravu pěstování, zpracování a obchod paprikou se sídlem v Bratislavě,
- Slovenská osivová společnost, spol. s r. o. v Bratislavě

pověřeny úkoly v řízení vyživovacího hospodářství, jakož i předpisy všeobecného rázu, které zmíněné útvary při výkonu své řídicí pravomoci vydaly, zůstávají v platnosti, resp. jsou použitelnými do 31. prosince 1949, při čemž plnění úkolů a výkon pravomoci náleží v mezích ustanovení § 1 Ústředí. Pokud zmíněné plnění úkolů a výkon pravomoci přesahuje meze ustanovení § 1, odst. 1, přechází na ministerstvo výživy.

(2) Opatření v jednotlivých případech učiněná útvary uvedenými v první větě odstavce 1 zůstávají v platnosti, pokud nebudou změněna nebo zrušena.

(*) Ústředí přísluší do 31. prosince 1949, pokud do té doby nebude učiněno jiné opatření, vykonávati činnost, kterou v oboru vyrovnání cen dosud prováděly útvary uvedené v první větě odstavce 1, dále pak činnost náležející Svazu pro hospodaření obilím podle vládního nařízení ze dne 8. července 1943, č. 196 Sb., o vyrovnání vyšších a nižších výtěžků v obilním hospodářství, činnost náležející Svazu pro mléko a tuhy podle vyhlášky ministra výživy ze dne 30. ledna 1946, č. 321 Ú. l. I, o vyrovnávacím fondu mléčného průmyslu, Svazu pro brambory a škrob podle vyhlášky tohoto Svazu ze dne 28. června 1946, č. 1516 Ú. l. I, a Svazu pro dobytek, maso a ryby podle vyhlášky ministerstva výživy ze dne 19. listopadu 1948, č. 3012 Ú. l. I, o vyplácení odměn za nadkontingentní dodávky dobytka v roce 1948 a o vybírání příspěvků za nesplněné dodávky dobytka v roce 1948.

§ 4.

- (1) Výhradní právo Ústředí vykupovati zemědělské výrobky podle § 3, odst. 1, lit. a) zákona č. 278/1948 Sb. se nevztahuje na
- a) zemědělské výrobky, které jsou všeobecně předmětem smluv uzavíraných podle vládního nařízení ze dne 25. ledna 1949, č. 7 Sb., o výkupu a dodávce zemědělských výrobků podle smlouvy, a které pěstiteli nebo chovateli zbývají po řádném splnění smluvního závazku, pokud jde o zeizení pěstitelem nebo chovatelem přímo spotřebiteli podle platných předpisů,
 - b) ostatní zemědělské výrobky, dodávané pěstitelem nebo chovatelem přímo spotřebiteli, pokud to neodporuje opatřením v řízení vyživovacího hospodářství,
 - c) naturální dávky (výměnkářům, deputátníkům, zaměstnancům atd.), na které je zvláštní smluvní nárok, poskytované v mezích všeobecných vyživovacích předpisů a naturální dávky poskytované na podkladě zvláštních předpisů,
 - d) brambory, mléko a vejce, prodávané pěstitelem nebo chovatelem na lístky přímo spotřebiteli podle platných předpisů,
 - e) výměnu zemědělských výrobků mezi pěstiteli nebo chovateli pokud je to zvláštními předpisy dovoleno.

§ 5.

Ústředí se pověřuje, aby v podnicích a zařízeních, prostřednictvím nichž vyvíjí podle § 1, odst. 3 zák. č. 278/1948 Sb., svou činnost, svými revisními orgány vykonávalo revisní úkony v oboru své působnosti (§ 3, odst. 1 zákona č. 278/1948 Sb.).

§ 6.

Tato vyhláška platí ode dne 1. března 1949 pokud jde o výrobky uvedené v § 2, č. 1—16, a č. 27—33 a ode dne 1. dubna 1949 pokud jde o výrobky uvedené v § 2, č. 17—26.

Ministryně:
Ing. Jankovcová v. r.

617. VYHLÁŠKA ministerstva sociální péče

ze dne 30. května 1949,

kteřou se zrušuje zvláštní procentní odměna zaměstnancům insertních časopisů.

Ministerstvo sociální péče stanoví podle § 1 zákona ze dne 25. října 1948, č. 244 Sb., o státní mzdové politice toto:

§ 1.

Zvláštní ustanovení pro zaměstnance tiskárenského, novinařského, papírenského a knihařského průmyslu, uvedená pod písm. a) a b) v posledním odstavci přílohy 2 vyhlášky č. 795/1946 Ú. l. I, o úpravě pracovních a mzdových podmínek obchodních (administrativních) a technických zaměstnanců v průmyslu a živnostech, se zrušují.

§ 2.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. června 1949.

Ministr.
Erban v. r.

618.

VYHLÁŠKA **nejvyššího úřadu cenového**

ze dne 3. června 1949

o cenách čerstvé zeleniny a čerstvého ovoce domácího původu.

Nejvyšší úřad cenový stanoví podle § 2, odst. 1 vládního nařízení o zřízení nejvyššího úřadu cenového toto:

§ 1.

(1) Nejvyšší ceny níže uvedených druhů čerstvé zeleniny a ovoce domácího původu jakostní třídy A se stanoví takto:

Druh zeleniny a ovoce:	Pěstitelské ceny od 7. června 1949 až do další úpravy		Spotřebitelské ceny od 9. června 1949 až do další úpravy	
	množství	Kčs	množství	Kčs
Celer rychlený s natí (o nejmenším průměru 3 cm) — pouze na objednávku	100 kg	300.—	1 kg	5.10
Celerová nať pouze na objednávku	100 kg	150.—	1 kg	2.90
Hrachové lusky	100 kg	550.—	1 kg	8.80
Chřest:				
I. značení	1 kg	23.—	1 kg	34.70
II. značení	1 kg	18.—	1 kg	27.30
III. značení	1 kg	13.—	1 kg	19.90
Chřestové zlomky	1 kg	9.—	1 kg	14.—
Chřestové hlavičky (o průměru nad 1 cm)	1 kg	23.—	1 kg	34.70
Kapusta rychlená (nejmenší váha hlávky 400 g)	100 kusů	650.—	1 kus	10.—
Karotka rychlená ve svazcích o 10 kusech (o nejmenším průměru u odrůd s dlouhým kořenem 15 mm a u odrůd s krátkým kořenem 25 mm)	1 svazek o 10 kusech	4.50	1 svazek o 10 kusech	6.90
Kedlubny s natí (o průměru nad 6 cm)	100 kusů	120.—	1 kus	1.90
Kopr rychlený ve svazcích o 100 g	1 kg svazků	3.—	1 kg svazků	5.10
Květák rychlený:				
0 velikost (o průměru nad 20 cm)	1 kus	16.—	1 kus	24.20
I. velikost (o průměru nad 15 cm)	1 kus	13.—	1 kus	19.70
II. velikost (o průměru nad 10 cm)	1 kus	8.—	1 kus	12.20
Květák polévkový, nevyběhlý (o nejmenším průměru 8 cm)	1 kus	3.—	1 kus	4.60
Okurky rychlené	1 kg	28.—	1 kg	42.10
Pažitka řezaná ve svazcích o 100 g	1 kg svazků	5.—	1 kg svazků	8.10
Petržel rychlička s kořínkem (o nejmenším průměru 1½ cm jen na objednávku)	100 kg	300.—	1 kg	5.10
Petrželová nať kadeřavá ve svazcích o 100 g	1 kg svazků	10.—	1 kg svazků	15.50
Por:				
I. velikost	100 kg	350.—	1 kg	5.90
II. velikost	100 kg	250.—	1 kg	4.40

Druh zeleniny
a ovoce:

	Pěstitelské ceny od 7. června 1949 až do další úpravy		Spotřebitelské ceny od 9. června 1949 až do další úpravy	
	množství	Kčs	množství	Kčs
Rajská jablčka skleníková	1 kg	28.—	1 kg	42.10
Reveň:				
I. velikost	100 kg	300.—	1 kg	5.10
II. velikost	100 kg	200.—	1 kg	3.70
Ředkvičky (o nejmenším průměru 15 mm)	100 kusů	9.—	1 svazek o 10 kusech	1.50
Salát hlávkový:				
I. velikost (o nejmenší váze hlávky 230 g)	100 kusů	120.—	1 kus	2.—
II. velikost (o nejmenší váze hlávky 180 g)	100 kusů	80.—	1 kus	1.30
Špenát	100 kg	300.—	1 kg	5.10
Zelí rychlené (nejmenší váha hlávky 600 g)	100 kusů	660.—	1 kus	10.20
Angrešt nezralý (pro průmysl)	100 kg	900.—		
Mandle zelené (pro průmysl)	100 kg	1800.—		
Jahody zahradní (o průměru nad 25 mm)	1 kg	28.—	1 kg	42.10
Třešně rané	100 kg	1000.—	1 kg	15.50

(2) Pěstitelské ceny se rozumějí franko výkupní místo, nebo franko vagon nákladací stanice, nebo franko člun, bez obalů. Spotřebitelské ceny se rozumějí s obalem.

(3) Výkupce (ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky) může účtovat velkoobchodu odměnu ve výši 8% cen stanovených v odstavci 1.

§ 2.

Ceny uvedené v § 1 platí pro zboží jakostní třídy A. Za zboží jakostní třídy B smějí být požadovány ceny snížené o 20% a za zboží jakostní třídy C ceny snížené o 60%.

§ 3.

Dále platí ustanovení §§ 3 až 7 vyhlášky nejvyššího úřadu cenového ze dne 23. května 1949, č. 579 Ú. I. I, o cenách čerstvé zeleniny a čerstvého ovoce domácího původu.

§ 4.

Přestupky této vyhlášky se trestají podle části čtvrté vládního nařízení o zřízení nejvyššího úřadu cenového a podle předpisů toto nařízení měnících nebo doplňujících.

§ 5.

(1) Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 7. června 1949.

(2) Současně se zrušuje vyhláška nejvyššího úřadu cenového ze dne 2. června 1949, č. 613 Ú. I. I, o cenách čerstvé zeleniny a čerstvého ovoce domácího původu.

Za předsedu:

Ing. Dr. Domorázek v. r.

619.

VYHLÁŠKA**krajského národního výboru v Jihlavě**

ze dne 25. května 1949

**o úpravě a stanovení prodejní doby v prodejnách potravin
a ostatního zboží.**

Podle vyhlášky ministerstva vnitřního obchodu ze dne 2. března 1949, č. 393 Ú. l. I, o jednotné úpravě pracovní doby v maloprodejnách, stanoví krajský národní výbor v Jihlavě prodejní dobu v prodejnách potravin a ostatního zboží takto:

**I. pro prodejny potravin s výjimkou řeznictví a uzenářství
a prodejen mléka:**

pondělí až čtvrtek	7.30—12	14—18
pátek	7.30—12	15—19
sobota	7.30—13	—

II. pro prodejny ostatního zboží a obchodní doby:

pondělí až čtvrtek	8—12	14—18
pátek	8—12	14—19
sobota	8—13	—

Podniky, které podléhají předpisům této vyhlášky, musí ve svých prodejních místnostech umístiti — na místě zvenčí dobře viditelném — tabulku se stanovenými prodejními dobami.

Přestupky této vyhlášky se trestají podle § 131 živnostenského řádu pokutou až do 25.000 Kčs nebo trestem na svobodu až do 3 měsíců.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení v Úředním listu republiky Československé.

Referent krajského národního výboru:

Láník v. r.

620.

**REDAKČNÍ SDĚLENÍ
ministerstva vnitra**

ze dne 4. června 1949

o opravě tiskové chyby ve vyhlášce ministerstva techniky ze dne 28. března 1949, č. 456 Ú. l. I, o typovém plánu pro stavbu malých domků.

Ve vyhlášce ministerstva techniky ze dne 28. března 1949, č. 456 Ú. l. I, o typovém plánu pro stavbu malých domků, má znění v § 3, odst. 1, písm. a) poslední řádek tabulky namísto „dřevo: truhlářské . . . m³ 6.5“ správně „dřevo: truhlářské . . . m³ 1.3“.

Za ministra:

Dr. Myšák v. r.